

ทักษะการรู้เท่าทันสื่อของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

นายนภัทร น้อยนารถ	63101010216
นายธนเทพ ปัญญาพานันท์	63101010218
นางสาวปัญญิษา เสมอใจ	63101010224
นายปภาณพงษ์ ฤศรี	63101010225
นางสาวเมธาวี สุดาจันทร์	63101010230
นายปฏิพล สุวบุตร	63101010590
นางสาววรรัตนภรณ์ กุลภา	63101010594
นางสาววรัญญา ปาคำ	63101010598

อ.ที่ปรึกษา

ผศ.ดร.ศศิพิมล ประพินพงศกร

โครงการวิจัยระดับปริญญาตรีนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต

รายวิชา สศ 301 การวิจัยพื้นฐานสำหรับวิชาชีพสารสนเทศ สาขาสารสนเทศศึกษา

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปีการศึกษา 2565

ทักษะการรู้เท่าทันสื่อของนิสิตระดับปริญญาตรี
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

นายนภัทร น้อยนารถ	63101010216
นายธนเทพ ปัญญาพลานันท์	63101010218
นางสาวปัญญนิษา เสมอใจ	63101010224
นายปานพงษ์ ภูศรี	63101010225
นางสาวเมธาวี สุตาจันทร์	63101010230
นายปฏิพล สุขบุตร	63101010590
นางสาวรัตนภรณ์ กุลภา	63101010594
นางสาววรัญญา ปาคำ	63101010598

อ.ที่ปรึกษา

ผศ.ดร.ศศิพิมล ประพินพงศกร

โครงการวิจัยระดับปริญญาตรีนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต

รายวิชา สศ 301 การวิจัยพื้นฐานสำหรับวิชาชีพสารสนเทศ สาขาวิชาสารสนเทศศึกษา

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปีการศึกษา 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2) ประเมินทักษะการรู้เท่าทันสื่อของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างคือนิสิตระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 40 คน ได้มาจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบทดสอบทักษะการรู้เท่าทันสื่อ ผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า 1) พฤติกรรมการใช้สื่อทั่วไปมีการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตหรือสื่อออนไลน์มากที่สุด รองลงมาคือ สื่อดิจิทัล และสื่อโทรทัศน์ 2) ระยะเวลาในการใช้สื่อในแต่ละวัน มีการใช้สื่อเป็นระยะเวลา 8 ชั่วโมงขึ้นไปต่อวันมากที่สุด รองลงมาคือ ระยะเวลา 6-8 ชั่วโมง และ 3-5 ชั่วโมง 3) วัตถุประสงค์ในการใช้สื่อ มีการใช้สื่อเพื่อค้นหาข้อมูลทั่วไปมากที่สุด รองลงมาคือ เพื่อติดต่อสื่อสาร และเพื่อติดตามข่าวสาร 4) ทักษะการรู้เท่าทันสื่อที่อยู่ในระดับดีมาก คือ ด้านการเข้าถึง และด้านการสร้างสรรค์ และระดับดี คือ ด้านการวิเคราะห์ และด้านการประเมินค่า

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยระดับปริญญาตรีเรื่อง ทักษะการรู้เท่าทันสื่อของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความกรุณาอย่างสูงของอาจารย์ศศิพิมล ประพินพงศกร ที่ให้ความเมตตาและกรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ ข้อเสนอแนะแนวทางอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดีเสมอมา

ขอขอบพระคุณอาจารย์ผู้สอนที่อำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลในการทำวิจัย และนิสิตระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลและทำแบบทดสอบสำหรับการวิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณเพื่อนร่วมสาขาวิชาสารสนเทศศึกษา รหัส 63 ทุกคน ที่ให้กำลังใจและคอยให้ความช่วยเหลือ คำปรึกษา อีกทั้งขอขอบคุณเพื่อนสมาชิกในกลุ่มที่ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาในการทำวิจัยที่ดี ทำให้การวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านซึ่งอาจไม่ได้เอ่ยนาม ที่มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ให้คำปรึกษาในการทำโครงการวิจัยนี้จนเสร็จสมบูรณ์ ขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

คณะผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
บทที่ 1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญ	1
ความสำคัญของงานวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	3
ตัวแปรที่ศึกษา	3
กรอบแนวคิดเชิงความสัมพันธ์ของตัวแปร	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	8
ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่อ	8
ความหมายของการรู้เท่าทันสื่อ	8
ความสำคัญของการรู้เท่าทันสื่อ	9
องค์ประกอบการรู้เท่าทันสื่อ	10
ตัวชี้วัดของการรู้เท่าทันสื่อ	13
พฤติกรรมบ่งชี้ของการรู้เท่าทันสื่อ	13
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
บทที่ 3 วิธีการดำเนินวิจัย	17
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	17
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	18
การเก็บรวบรวมข้อมูล	19
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	19

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	20
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	20
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	20
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	27
สรุปผลการวิจัย	27
อภิปรายผลการวิจัย	28
ข้อเสนอแนะ	30
บรรณานุกรม	32
ภาคผนวก	34
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	35
ภาคผนวก ข ความรับผิดชอบในการทำงานของสมาชิกกลุ่ม	47

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญ

เนื่องจากในปัจจุบันเทคโนโลยีมีการพัฒนาเป็นอย่างมากอีกทั้งยังมีการพัฒนามากขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้ในยุคปัจจุบันนั้นเป็นโลกที่สื่อและข่าวสารนั้นสามารถเข้าถึงได้ง่าย ส่งผลให้เทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวัน จึงทำให้สื่อและข้อมูลได้มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาให้มีความก้าวหน้าตามเทคโนโลยีไปอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ทำให้สื่อกลายเป็นตัวกลางที่นำเสนอความรู้ ค่านิยม และประสบการณ์ให้แก่ผู้รับสาร เนื่องจากการผลิตสื่อที่มากขึ้น ทำให้การรับข้อมูลข่าวสารกลายเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชนในปัจจุบัน และด้วยสื่อที่มีความหลากหลายมากขึ้น ทำให้สื่อนั้นมีทั้งเนื้อหาที่เป็นจริงและเป็นเท็จปะปนอยู่ด้วยกัน จึงทำให้ทุกคนควรมีทักษะการรู้เท่าทันสื่อเพื่อให้สามารถตีความ เข้าใจและประเมินสื่อในรูปแบบต่าง ๆ ได้

ทักษะการรู้เท่าทันสื่อ มาจากภาษาอังกฤษที่ว่า “**Media Literacy**” ยูเนสโก (UNESCO, 2013) ได้กล่าวไว้ว่า การรู้เท่าทันสื่อเป็นความสามารถ ทักษะในด้านต่าง ๆ ของบุคคลนั้น ๆ เพื่อใช้ในการตีความ ตัดสินใจ เป็นความเชี่ยวชาญหรือความชำนาญด้านใดด้านหนึ่งในการตัดสินใจหรือประเมินว่าสิ่งที่ได้รับจากสื่อ นั้นเป็นจริงหรือไม่ โดยสังเกตจากประสบการณ์ที่ผ่านมา ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าทักษะการรู้เท่าทันสื่อที่มีความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตประจำวันเป็นอย่างมาก เพื่อที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถแยกแยะข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็น ไม่ตกเป็นเหยื่อของข่าวปลอมและเพื่อพัฒนาทักษะการรู้เท่าทันสื่อให้สามารถปรับตัวเข้ากับเทคโนโลยีที่มีการพัฒนาไปอย่างต่อเนื่องได้

ด้วยเหตุนี้กลุ่มของพวกเราจึงทำการจัดทำวิจัยและแบบทดสอบนี้ขึ้นเพื่อทดสอบการรู้เท่าทันสื่อโดยกลุ่มเป้าหมายคือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพราะเนื่องมาจากปัจจุบันกลุ่มนิสิต นักศึกษา มีค่านิยมและพฤติกรรมในการบริโภคสื่อสังคมออนไลน์เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว สื่อสังคมออนไลน์จึงได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งเสมือนปัจจัยที่ 5 ในการดำเนินชีวิต และกลุ่มนิสิต นักศึกษา เป็นวัยที่กำลังก้าวเข้าสู่วัยผู้ใหญ่จึงมีความคิดเป็นของตัวเองซึ่งจะสามารถถูก

ซึ่งนำความคิดได้ง่าย จึงเป็นเหตุผลที่ต้องศึกษาการรู้เท่าทันสื่อในด้านของการเข้าถึง การวิเคราะห์ การประเมิน การสร้างสรรค์ และพฤติกรรมในการใช้สื่อ เพื่อไม่ตกเป็นเหยื่อของสื่อ และนำไปพัฒนาในด้านของสื่อหรือด้านของการศึกษา เพื่อหาวิธีในการพัฒนาทักษะในการรู้เท่าทันสื่อต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. เพื่อประเมินทักษะรู้เท่าทันสื่อของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความสำคัญของงานวิจัย

ผลที่ได้รับจากการทำวิจัยในครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงทักษะการรู้เท่าทันสื่อ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทักษะการรู้เท่าทันสื่อ เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ว่ามีความรู้เท่าทันสื่อในยุคปัจจุบันนี้หรือไม่ และช่วยให้ผู้คนได้ตระหนักถึงความสำคัญในการรู้เท่าทันสื่อ การมีทักษะการรู้เท่าทันสื่อ จะทำให้สามารถแยกแยะและสามารถที่เข้าใจสิ่งที่สื่อต่าง ๆ นั้นนำเสนอออกมาได้เป็นอย่างดี และไม่ตกเป็นเหยื่อจากโฆษณาชวนเชื่อและสื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ ตลอดจนเป็นประโยชน์แก่กลุ่มผู้วิจัยให้เป็นบุคคลซึ่งเป็นผู้ที่มีทักษะ และความสามารถในการรู้เท่าทันสื่อ

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจำนวนทั้งสิ้น 3,295 คน (ส่วนส่งเสริมและบริการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2564)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 40 คน โดยสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่

1.1 เพศ

1.1.1 ชาย

1.1.2 หญิง

1.2 ระดับชั้นปีศึกษา

1.2.1 ชั้นปีที่ 1

1.2.2 ชั้นปีที่ 2

1.2.3 ชั้นปีที่ 3

1.3 สาขาวิชาที่กำลังศึกษา

1.3.1 จิตวิทยา

1.3.2 ปรัชญาและศาสนา

1.3.3 วรรณกรรมสำหรับเด็ก

1.3.4 สารสนเทศ

1.3.5 ภาษาเพื่ออาชีพ

1.3.6 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

1.3.7 ภาษาไทย (ศศ.บ.)

1.3.8 ภาษาอังกฤษ (ศศ.บ.)

1.3.9 ภาษาจีน

1.3.10 ภาษาญี่ปุ่น

1.3.11 ภาษาเกาหลี

1.3.12 ภาษาไทย (กศ.บ.)

1.3.13 ภาษาอังกฤษ (กศ.บ.)

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะการรู้เท่าทันสื่อ ซึ่งประกอบไปด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่

2.1 การเข้าถึง (Access)

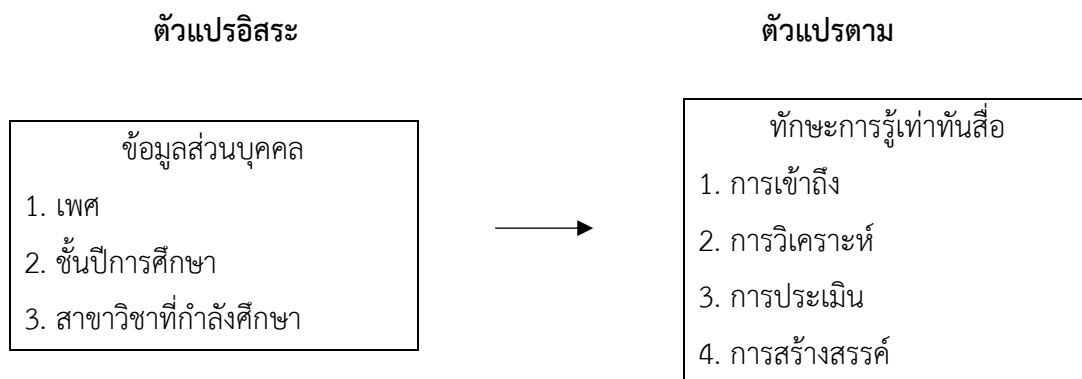
2.2 การวิเคราะห์ (Analyze)

2.3 การประเมิน (Evaluate)

2.4 การสร้างสรรค์ (Create)

กรอบแนวคิดเชิงความสัมพันธ์ของตัวแปร

ในการศึกษานี้ ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการรู้เท่าทันสื่อและนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดเชิงสัมพันธ์ของตัวแปร ดังนี้

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การรู้เท่าทันสื่อ หมายถึง วิธีการศึกษาที่เตรียมความสามารถในการเข้าถึง การวิเคราะห์ การประเมิน การสร้างและการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับข่าวสารต่าง ๆ ซึ่งมีรูปแบบที่หลากหลายทั้งจากสื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุทัศน์ และอินเทอร์เน็ต โดยการรู้เท่าทันสื่อสร้างความเข้าใจบทบาทของสื่อในสังคมและทักษะสำคัญในการสืบเสาะและความจำเป็นในการแสดงออกของบุคคลสำหรับการเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งประกอบด้วย คำสำคัญ 4 คำดังนี้

1. การเข้าถึง หมายถึง การเข้าถึงคลอบคลุมการเปิดรับสื่อ การรับรู้และเข้าใจเนื้อหาของสื่อ การแสวงหาข่าวจากสื่อประเภทต่าง ๆ โดยไม่จำกัดเฉพาะสื่อบางประเภทมากเกินไป รวบรวมข้อมูลที่ได้จากสื่อและทำความเข้าใจความหมาย
2. การวิเคราะห์ หมายถึง การวิเคราะห์ครอบคลุมการตีความ เนื้อหาสื่อที่สื่อนำเสนอมีผลกระทบอย่างไร ใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมในการพยากรณ์ผลลัพธ์โดยใช้ในการวิเคราะห์

เปรียบเทียบ การแยกส่วนหรือวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสาเหตุ ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการตรวจสอบรูปแบบการใช้สื่อโครงสร้างและการเรียงลำดับเนื้อหาสื่อ

3. การประเมิน หมายถึง การประเมินครอบคลุมการประเมินคุณภาพของเนื้อหาสื่อ โดยการประเมินว่าการนำเสนอของสื่อมีคุณภาพกระบวนการผลิตหรือไม่ เมื่อเทียบกับสื่อประเภทเดียวกัน ประโยชน์ต่อผู้ฟังและการเรียนรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ ค่านิยมที่เกิดขึ้นทางจิตใจ อารมณ์ หรือศีลธรรม สังคม วัฒนธรรม หรือจารีตประเพณี และการประเมินเนื้อหาของสื่อ

4. การสร้างสรรค์ หมายถึง การสร้างสรรค์ครอบคลุมการสร้างสื่อในแบบของตนเอง ทำหน้าที่เป็นผู้ผลิตสื่อที่ต้องมีการวางแผน การเขียนบท การวิจัย เพื่อให้สื่อปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ในการสื่อสารที่กำหนดไว้ การเขียนเพื่ออธิบายความคิด ใช้คำศัพท์ เสียงและสร้างภาพเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ การใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ การแก้ไขและเผยแพร่เนื้อหา

สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) หมายถึง รูปแบบของการสื่อสาร โดยใช้สื่อที่เป็นดิจิทัลเป็นเครื่องมือหรือช่องทางในการใช้สื่อสาร (Social tool) ที่มีการตอบสนองทางสังคม แบ่งปันสารหรือหาข้อมูลระหว่างกันภายในอินเทอร์เน็ต ซึ่งอยู่ในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเว็บไซต์หรือติดต่อสื่อสารผ่านแอปพลิเคชัน เช่น Facebook, Twitter, Instagram และ Line ซึ่งสื่อเหล่านี้จะเป็นสื่อกลางสาธารณะที่รวบรวมเชื่อมโยงปฏิสัมพันธ์สมาชิกของสังคมเอาไว้ด้วยกัน อาจจะเป็นการติดต่อกันระหว่างบุคคลหรือเป็นกลุ่ม ผู้ใช้สามารถพิมพ์ สนทนา บอกรุ่นเนื้อหา แสดงความคิดเห็น แบ่งปันรูปภาพและวิดีโอรวมทั้งยังสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็วและเปิดกว้างไร้พรมแดนได้อย่างมีอิสระ สามารถใช้งานผ่านอุปกรณ์ที่หลากหลายทั้งคอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก แมคบุ๊ก แท็บเล็ต ไอแพด หรือโทรศัพท์มือถือทั้ง Android และ IOS

พฤติกรรมการใช้สื่อ หมายถึง พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสื่อสังคมออนไลน์ ไม่ว่าจะ เป็นกิจกรรมใด ๆ ก็ตามที่มีการตอบสนองหรือตอบโต้ที่สามารถสังเกตได้ในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ประเภทต่าง ๆ ได้แก่ Facebook, Twitter, Instagram และ Line เช่น ระยะเวลาในการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ ความถี่ในการใช้งานสื่อสังคม ช่วงเวลาที่ใช้งาน วัตถุประสงค์หรือแรงจูงใจหลักในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ (กันตพล บรรทัดทอง, 2557)

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่องทักษะการรู้เท่าทันสื่อของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยได้ศึกษา ทฤษฎี แนวคิด และงานที่วิจัยเกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่อ
 - 1.1 ความหมายของการรู้เท่าทันสื่อ
 - 1.2 ความสำคัญของการรู้เท่าทันสื่อ
 - 1.3 องค์ประกอบการรู้เท่าทันสื่อ
 - 1.4 ตัวชี้วัดของการรู้เท่าทันสื่อ
 - 1.5 พฤติกรรมบ่งชี้ของการรู้เท่าทันสื่อ
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่อ

ความหมายของการรู้เท่าทันสื่อ

ยูเนสโก (UNESCO, 2013) ให้ความหมายของการรู้เท่าทันสื่อ (Media literacy) เป็นความทักษะความชำนาญและสามารถของตัวบุคคลในด้านใดด้านหนึ่ง เพื่อใช้ในการตีความ การตัดสินใจ หรือประเมินสื่อได้ด้วยตนเอง ไม่ว่าจะเราได้รับสื่อประเภทไหนจะสามารถประเมินว่าสื่อที่ได้รับมาเป็นสื่อที่มีความน่าเชื่อถือหรือไม่ โดยมีการมุ่งเน้นให้บุคคลมีความเข้าใจในการทำหน้าที่ของสื่อและใช้สื่ออย่างมีวิจารณญาณ

ซิลเวอร์แบรต (Silverblatt, 1995) ให้ความหมายว่าของการรู้เท่าทันสื่อ คือความสามารถในการเลือก การ เข้าใจในบริบทของเนื้อหา รูปแบบ ผลกระทบ อุตสาหกรรมและการผลิตของสื่อมวลชน จนสามารถ ตั้งคำถาม ประเมิน สร้างสรรค์ รวมทั้งตอบสนองต่อสื่อมวลชนด้วยความคิดที่รอบคอบ

พอตเตอร์ (Potter, 2005) ให้ความหมายของการ รู้เท่าทันสื่อว่าเป็นมุมมองจากการที่บุคคลเปิดรับสื่อและตีความ หมายของเนื้อหาสื่อตามที่ได้เปิดรับด้วยความตระหนักถึงผลกระทบของสื่อ และมีสติในการเปิดรับโดยวัตถุประสงค์ของการรู้เท่าทัน สื่อ คือ การเสริมสร้างพลังอำนาจของบุคคล เพื่อให้บุคคลควบคุม สื่อ ไม่ตกอยู่ภายใต้การครอบงำของสื่อ

จากความหมายการรู้เท่าทันสื่อ (Media literacy) ที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การรู้เท่าทันสื่อ หมายถึงทักษะความชำนาญด้านต่าง ๆ ของตัวบุคคล ที่มีความสามารถในการคิด การวิเคราะห์ และการประเมิน สามารถตีความสื่อต่าง ๆ ที่ได้รับว่า สื่อที่ได้รับมาเป็นความจริงหรือไม่ สามารถทราบถึงวัตถุประสงค์ของสื่อที่ได้รับ โดยไม่ถูกครอบงำจากสื่อ

ความสำคัญของการรู้เท่าทันสื่อ

(พรทิพย์ เย็นจะบก, 2552) การรู้เท่าทันสื่อเป็นแนวคิดที่ได้รับการยอมรับในระดับสากลตั้งแต่ระดับไว้ในยุทธศาสตร์การดำเนินงานด้านสื่อสารมวลชนขององค์การยูเนสโก (UNESCO) ซึ่งอยู่ในกรอบแนวคิดเรื่อง “การส่งเสริมเสรีภาพในการแสดงออกและการเสริมสร้างสมรรถนะในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและความรู้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน” โดยมีหลักการหนึ่งระบุไว้ว่าด้วย “การยกระดับการรู้เท่าทันสื่อให้สูงขึ้น” ส่งผลให้ประเทศสมาชิกนานาประเทศขององค์การยูเนสโกได้ขานรับหลักการนี้และนำไปขับเคลื่อนในประเทศของตน

Jone (n.d.) กล่าวถึงความสำคัญของการรู้เท่าทันสื่อว่าเป็นเครื่องมือที่ช่วยสร้างความเข้มแข็งให้แก่ผู้รับสื่อ โดยช่วยให้พวกเขาตระหนักว่าเนื้อหาสื่ออิทธิพลต่อพฤติกรรมของพวกเขาอย่างไร การรู้เท่าทันสื่อจะช่วยให้นักเรียนและวัยรุ่นไม่ถูกครอบงำจากสื่อและบริษัทผู้ผลิตที่คาดหวังผลกำไรที่จะหลอกล่อให้วัยรุ่นซื้อสินค้า การรู้เท่าทันสื่อจะช่วยเสริมสร้างพลังอำนาจให้ผู้รับสื่อสามารถเลือกรับสื่อและใช้สื่ออย่างมีประสิทธิภาพในบริบทต่าง ๆ โดยมุมมองนี้

สอดคล้องกับ Davis (1992) ที่เห็นว่าการรู้เท่าทันสื่อเป็นแนวคิดที่มองผู้รับสื่อเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้น มีความสามารถในการวิเคราะห์และใช้สื่อได้เป็นอย่างดี โดยผู้รู้เท่าทันสื่อจะเป็นผู้บริโภคสื่ออย่างมีเหตุผล เป็นผู้เรียนรู้ที่จะกำกับพฤติกรรมของตนเองให้ประพฤติปฏิบัติอย่างมีเหตุผล

(Buckingham, 2003) เพราะฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่าการรู้เท่าทันสื่อเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในโลกของการสื่อสารที่อัดแน่นไปด้วยข้อมูลข่าวสารทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ การรู้เท่าทันสื่อมีความสำคัญในแง่ที่จะช่วยให้บุคคลเป็นผู้มีความสามารถ มีวิจารณญาณและเป็นผู้รู้เท่าทันในทุกรูปแบบของสื่อจนทำให้บุคคลสามารถที่จะควบคุมการตีความหมายจากสิ่งที่เห็น ได้ยินหรือมีปฏิสัมพันธ์ด้วยมากกว่าการปล่อยให้การตีความหมายนั้นมาควบคุมบุคคลด้วยการเรียนรู้ที่จะตั้งคำถามที่ถูกต้องเกี่ยวกับสิ่งที่ดู อ่าน ฟังหรือได้รับนั่นเอง

จากความสำคัญของการรู้เท่าทันสื่อ ที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ทักษะในการรู้เท่าทันสื่อจำเป็นอย่างมากในยุคปัจจุบันที่มีสื่อและข้อมูลที่หลากหลาย การที่สามารถรู้เท่าทันสื่อได้โดยไม่ตกเป็นเหยื่อของสื่อจะทำให้ผู้รับสารนั้นมีทักษะและความสามารถในการเข้าถึงสื่อและรู้เท่าสื่อในด้านอื่นๆ ได้ดีมากยิ่งขึ้น

องค์ประกอบการรู้เท่าทันสื่อ

องค์ประกอบของการรู้เท่าทันสื่อประกอบไปด้วย 4 ด้าน

1. ทักษะการเข้าถึง (Access) หมายถึง การได้รับหรือค้นหาสื่อประเภทต่างๆ ได้อย่างเต็มที่และรวดเร็ว และสามารถรับรู้ เข้าใจถึงเนื้อหาของที่นำเสนอในสื่อประเภทต่างๆ ได้อย่างเต็มมีความสามารถในการแสวงหาข่าวสารได้จากสื่อหลากหลายประเภทและไม่ยึดติดอยู่กับสื่อในประเภทใดประเภทหนึ่ง และความสามารถในการค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ พร้อมทั้งทำความเข้าใจกับข้อมูลที่ค้นหา

1.1 สามารถรับรู้และเข้าใจถึงเนื้อหาของสื่อได้อย่างเต็มความสามารถ

- 1.2 สามารถจดจำและเข้าใจถึงความหมายของคำศัพท์ สัญลักษณ์และเทคนิคที่ใช้ในการสื่อสารแต่ละประเภทที่ใช้
- 1.3 สามารถเก็บและคัดกรองข้อมูลประเภทต่างๆ ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ความต้องการ และเป็นประโยชน์ พร้อมทั้งทำความเข้าใจ
2. ทักษะการวิเคราะห์ (Analyze) หมายถึง การตีความเนื้อหาตามองค์ประกอบของสื่อ ที่นำเสนอออกมา ว่าสิ่งที่สื่อที่นำเสนอสิ่งใดออกมาและส่งผลกระทบต่อสังคม การเมือง หรือเศรษฐกิจ โดยใช้ประสบการณ์ในการคาดการณ์ถึงผลที่จะเกิดขึ้น ซึ่งสามารถใช้แนวคิดจากที่ต่างๆ เช่น ศิลปะ วรรณกรรม สังคม การเมืองหรือเศรษฐกิจ เพื่อทำความเข้าใจกับเนื้อหาของสื่อ
 - 2.1 สามารถบอกถึงวัตถุประสงค์หลักและวัตถุประสงค์แฝงของสื่อในรูปแบบต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน
 - 2.2 สามารถให้เหตุผลสนับสนุนการวิเคราะห์สื่อของตนเองได้อย่างสมเหตุสมผล
 - 2.3 สามารถใช้ความรู้เพื่อ เปรียบเทียบ/หาความแตกต่าง ข้อเท็จจริง/ความคิดเห็นของสื่อได้อย่างถูกต้อง
3. ทักษะประเมิน (Evaluate) หมายถึง การประเมินค่าคุณภาพของเนื้อหาจากสื่อที่ส่งออกมาได้ว่ามีคุณค่าต่อผู้รับสารมากหรือน้อย และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้รับในด้านใดบ้าง
 - 3.1 สามารถตีความและรู้ถึงความหมายของข้อมูลข่าวสารที่ต้องการจะนำเสนอหรือมีการแอบแฝงของข้อมูลมา เพื่อที่จะสามารถนำไปสู่การตัดสินใจ คุณภาพของสื่อ
 - 3.2 สามารถตัดสินใจ หรือเลือกรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่างๆ และสามารถแยกแยะสิ่งที่สื่อที่นำเสนอออกมา
4. ทักษะสร้างสรรค์ (Create) หมายถึง การพัฒนาทักษะในการสร้างสื่อของตนเอง เมื่อมีความรู้ความเข้าใจ สามารถวิเคราะห์ วิวิจารณ์ ประเมินค่าสื่อ เพื่อที่จะสามารถ

5. สร้างสื่อให้ได้ตามวัตถุประสงค์ความต้องการของการสร้างสื่อให้ครบกระบวนการได้อย่างสมบูรณ์มากที่สุด

4.1 สามารถออกแบบเพื่อนำเสนอข้อมูล องค์ความรู้และความคิดเห็นของตนเองผ่านสื่อได้อย่างเหมาะสมและหลากหลาย

4.2 สามารถนำเสนอข้อมูลข่าวสารด้วยสื่ออย่างเปิดเผย ตรงไปตรงมาและอยู่บนพื้นฐานของความรับผิดชอบและจริยธรรม

4.3 สามารถใช้เทคโนโลยี เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.4 สามารถแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะความคิดของตนเองได้อย่างสร้างสรรค์ในการวิพากษ์วิจารณ์ต่อข้อมูลและข่าวสาร

ตัวชี้วัดของการรู้เท่าทันสื่อ

ด้านการเข้าถึง

เข้าใจถึงบทบาท หน้าที่ วิธีการเข้าถึงสื่อ และสามารถเข้าใจถึงความหลากหลายของสื่อ และสามารถที่จะตีความประโยชน์ของการใช้งานเพื่อตอบสนองกับวัตถุประสงค์ที่ต่างกัน ตอบสนองกับวัตถุประสงค์ที่ต่างกัน และสามารถเข้าถึงสื่อและเข้าใจถึงหลักการได้อย่างถูกต้องปลอดภัย

ด้านวิเคราะห์

วิเคราะห์ถึงความแตกต่างของสื่อและเนื้อหาแต่ละประเภทตามที่มา และวัตถุประสงค์ของการสื่อสาร และสามารถที่จะเปรียบเทียบหรือบ่งบอกถึงความแตกต่างของการใช้ประโยชน์จากสื่อ สารสนเทศ และดิจิทัลได้

ด้านประเมิน

ประเมินคุณค่าและความน่าเชื่อถือของสื่อ และมีความสามารถ วิจารณ์ญาณในการรับสื่อ สารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัล ตระหนักถึงผลกระทบของการเผยแพร่สื่อ สารสนเทศ และเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม

ด้านสร้างสรรค์

ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและวิธีการอื่นๆ ในการสร้างสื่อสารสนเทศ สังเคราะห์ และเป็นความรู้จักระบบข้อมูล สารสนเทศ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์

พฤติกรรมบ่งชี้ของการรู้เท่าทันสื่อ

ด้านการเข้าถึง

1. อธิบายได้ถึงขอบเขตและบทบาทของสื่อ สารสนเทศ และเทคโนโลยีดิจิทัล
2. อธิบายวิธีการทำงานของสื่อ สารสนเทศ และเทคโนโลยีดิจิทัลแต่ละประเภท
3. อธิบายวิธีการเข้าถึงสื่อ สารสนเทศ และเทคโนโลยีดิจิทัล
4. สามารถจำแนกประเภทและเปรียบเทียบคุณสมบัติของสื่อ และเทคโนโลยีดิจิทัลที่แตกต่างกันได้

5. อธิบายประโยชน์ในการใช้งานสื่อและเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันได้
6. อธิบายหลักการใช้สื่อ สารสนเทศและดิจิทัลอย่างถูกต้อง และปลอดภัยในการเข้าถึง ส่งต่อ และกระจายข้อมูลให้กับผู้อื่น
7. เข้าถึงสื่อ สารสนเทศ และเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างถูกต้อง และปลอดภัย
8. ประเมินความเสี่ยง ความปลอดภัย และผลที่อาจเกิดจากการใช้สื่อ สารสนเทศ และเทคโนโลยีดิจิทัล

ด้านวิเคราะห์

1. วิเคราะห์ที่มาและวัตถุประสงค์ของสื่อ สารสนเทศ และเทคโนโลยี ดิจิทัลได้
2. อธิบายและเปรียบเทียบความแตกต่างของกลไกการทำงานของสื่อ แต่ละประเภทได้
3. วิเคราะห์ความแตกต่างมิติทางสังคม วัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจ ที่ส่งผลต่อสื่อแต่ละประเภท

ด้านประเมิน

1. แยกแยะเนื้อหาสื่อที่ดีหรือไม่ดี มีประโยชน์หรือไม่มีประโยชน์ มีคุณค่าหรือไม่มีคุณค่า และเหมาะสม หรือไม่เหมาะสมได้
2. ตรวจสอบที่มาและความถูกต้องของข้อมูลได้
3. อธิบายปัจจัยและองค์ประกอบที่ส่งผลต่อความน่าเชื่อถือและไม่น่าเชื่อถือของสื่อได้
4. ตีความข้อมูลที่ได้รับจากการใช้สื่อ สารสนเทศ และเทคโนโลยีดิจิทัล
5. ประเมินความน่าเชื่อถือ ประโยชน์และคุณค่า
6. วิเคราะห์ถึงผลการส่งต่อและการผลิตซ้ำข้อมูล สารสนเทศที่มีต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม
7. ประเมินความเสี่ยง ความปลอดภัย และผลที่อาจจะเกิดจากการใช้สื่อ สารสนเทศ และเทคโนโลยีดิจิทัล

ด้านสร้างสรรค์

1. อธิบายและยกตัวอย่างการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและวิธีการอื่นๆ ในการสร้างสื่อสารสนเทศที่สามารถสร้างผลกระทบ ทั้งเชิงบวกและเชิงลบต่อชุมชนและสังคม
2. เปรียบเทียบคุณลักษณะของเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อสังเคราะห์ และจัดการข้อมูลให้เป็นระบบเพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้ได้
3. วิเคราะห์คุณค่าหรือประโยชน์ของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสังเคราะห์และจัดระบบความรู้
4. เลือกใช้เทคโนโลยี และช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสมได้
5. จัดระบบข้อมูลข่าวสารและสารสนเทศ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในอนาคต

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลได้ดังนี้

(ศิริกาญจน์ จันทร์วิฑูรณ์, 2565) งานวิจัยดังกล่าวศึกษาเกี่ยวกับ พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ประเมินทักษะการเรียนรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ และเปรียบเทียบทักษะการรู้เท่าทันการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ ชั้นปี คะแนนเฉลี่ยสะสม และรายได้รวมของผู้ปกครอง ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ ในเขตกรุงเทพมหานคร 8 แห่ง จำนวน 400 คน ได้มาจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบโควตา ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้แอปพลิเคชัน YouTube เป็นประจำ และนักศึกษากลุ่มส่วนใหญ่ใช้สื่อสังคมออนไลน์ 6-10 ชั่วโมง ต่อวัน และ ทักษะการรู้เท่าทันสื่อของนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ในส่วนผลการเปรียบเทียบทักษะการรู้เท่าทันสื่อของนักศึกษาจำแนกตามตัวแปรเพศ ระดับชั้นปี เกรดเฉลี่ยสะสม และรายได้ผู้ปกครองต่อเดือนพบว่า นักศึกษาที่มีเพศแตกต่างกัน มีทักษะการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ที่ไม่แตกต่างกัน นักศึกษาที่ชั้นปีต่างกัน คะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน และรายได้รวมของผู้ปกครองต่างกัน มีทักษะการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

(ปองปรารณ สุนทรเกษม, 2564) ศึกษาเรื่อง การรู้เท่าทันสื่อดิจิทัลของนักศึกษานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี พบว่า การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสถานการณ์การรู้เท่าทันสื่อดิจิทัลของนักศึกษาสาขาวิชานิเทศศาสตร์และ 2) ระดับการรู้เท่าทันสื่อดิจิทัลของนักศึกษาสาขาวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี โดยแบ่งองค์ประกอบการรู้เท่าทันสื่อดิจิทัลออกเป็น 3 ด้านได้แก่ (1) การเข้าถึงสื่อ (2) ความเข้าใจ การตีความ และการประเมินเนื้อหาของสื่อ (3) การแสดงออกอย่างสร้างสรรค์และมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อ ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ เก็บแบบสอบถามจากการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายโดยมีขนาดตัวอย่าง

78 คน ผนวกกับการสนทนากลุ่ม จำนวน 8 คน ผลการศึกษาเกี่ยวกับสถานการณ์การรู้หนังสือดิจิทัลพบว่า นักศึกษาเข้าใจว่าการรู้เท่าทันสื่อคือความสามารถที่จะเข้าใจวิธีการทำงานของสื่อสารมวลชน รู้จักผลกระทบ ด้านบวกและด้านลบของสื่อ มีวิจารณญาณ รู้จักหลีกเลี่ยง ไม่ใช่สื่อในทางที่ผิด โดยสื่อที่นิยมใช้คือเฟซบุ๊กและ เว็บไซต์ข่าวออนไลน์ต่าง ๆ มีลักษณะมีการใช้สื่อแบบเข้าไปศึกษา รับรู้ มีความสนใจเรื่องการเมือง แต่ไม่แสดงความคิดเห็นโดยภาพรวม นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง มีระดับการรู้เท่าทันสื่อดิจิทัลในระดับปานกลาง องค์กรประกอบการรู้เท่าทันสื่อด้านที่รู้เท่าทันมากที่สุดคือ องค์กรประกอบด้านการเข้าถึง สื่อ รองลงมาคือองค์กรประกอบด้านความเข้าใจ การตีความ ประเมินเนื้อหาของสื่อ และองค์กรประกอบด้านการ แสดงออกอย่างสร้างสรรค์และมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อตามลำดับ ส่วนลักษณะการใช้การสื่อสารผ่านสื่อดิจิทัล พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีระดับความบ่อยครั้งในการใช้สื่อดิจิทัลในด้านลบอยู่ในระดับน้อย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินวิจัย

การวิจัยเรื่องทักษะการรู้เท่าทันสื่อของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและตัวอย่างดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจำนวนทั้งสิ้น 3,295 คน (ส่วนส่งเสริมและบริการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ , 2564)

2. การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 40 คน โดยสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบทดสอบวัดระดับทักษะการรู้เท่าทันสื่อของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ผู้วิจัยได้สร้างตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรู้เท่าทันสื่อทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ และทักษะการรู้เท่าทันสื่อของศูนย์การรู้เท่าทันสื่อ (Center of Media Literacy, 2008)
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือและตัวอย่างที่ใช้ในการวัดแบบทดสอบ
3. ดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดระดับทักษะการรู้เท่าทันสื่อ โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบทดสอบ จำนวน 3 ข้อ

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการบริโภคสื่อทั่วไป จำนวน 3 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

ส่วนที่ 3 แบบทดสอบทักษะการรู้เท่าทันสื่อ เป็นแบบทดสอบสถานการณ์ 1 ฉบับ จำนวน 30 ข้อ เกณฑ์การให้คะแนน คือ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน โดยข้อมูลเกี่ยวกับทักษะการรู้เท่าทันสื่อในแต่ละด้านมีดังนี้

ด้านการเข้าถึง (Access) มีจำนวนคำถาม 8 ข้อ

ด้านการวิเคราะห์ (Analyze) มีจำนวนคำถาม 8 ข้อ

ด้านการประเมินค่า (Evaluate) มีจำนวนคำถาม 7 ข้อ

ด้านการสร้างสรรค์ (Create) มีจำนวนคำถาม 7 ข้อ

4. นำแบบทดสอบที่ได้จัดทำเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ความเหมาะสมของเนื้อหา และความชัดเจนของข้อคำถาม แล้วปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ พร้อมตัดข้อที่ไม่ผ่านเกณฑ์ออก เหลือข้อสอบทั้งหมด 30 ข้อ ดังนี้

ด้านการเข้าถึง (Access) มีจำนวนคำถาม 8 ข้อ

ด้านการวิเคราะห์ (Analyze) มีจำนวนคำถาม 8 ข้อ

ด้านการประเมินค่า (Evaluate) มีจำนวนคำถาม 7 ข้อ

ด้านการสร้างสรรค์ (Create) มีจำนวนคำถาม 7 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอข้อคำถามที่ทำเสร็จแล้วจำนวนทั้งสิ้น 30 ข้อแก่อาจารย์ที่ปรึกษา โดยได้รับคำแนะนำในการตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมของเนื้อหา และความชัดเจนของข้อคำถาม หลังจากปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามคำแนะนำ ได้ทำการสร้างแบบทดสอบผ่าน Google Form เพื่อส่งให้แก่ผู้ตอบแบบทดสอบทำได้โดยง่าย โดยเริ่มต้นดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในวันที่ 25 ตุลาคม - 1 พฤศจิกายน 2565 ทำการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญโดยการส่งลิงก์แบบทดสอบให้กับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1-3 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 และมีผู้ตอบแบบทดสอบจำนวนทั้งสิ้น 40 คน

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ทางผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อให้บรรยายลักษณะข้อมูลเชิงคุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม ทักษะการรู้เท่าทันสื่อและพฤติกรรมการใช้สื่อ วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และร้อยละ
2. สถิติพื้นฐานโดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และแปลผลระดับคะแนน เพื่อวิเคราะห์ระดับการรู้เท่าทันสื่อโดยรวมและรายด้าน โดยมีเกณฑ์แปลผลคะแนน ดังนี้

ร้อยละ 80-100	หมายถึง	มีทักษะการรู้เท่าทันสื่อในระดับดีมาก
ร้อยละ 70-79	หมายถึง	มีทักษะการรู้เท่าทันสื่อในระดับดี
ร้อยละ 60-69	หมายถึง	มีทักษะการรู้เท่าทันสื่อในระดับปานกลาง
ร้อยละ 0-60	หมายถึง	มีทักษะการรู้เท่าทันสื่อในระดับน้อย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องทักษะการรู้เท่าทันสื่อของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายตามลำดับ ดังนี้

1. ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. พฤติกรรมการบริโภคสื่อทั่วไปของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ผลการประเมินทักษะการรู้เท่าทันสื่อของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ทำแบบทดสอบ

ตารางที่ 1 ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ทำแบบทดสอบ

สถานภาพ	จำนวน (n)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	10	25.0
หญิง	30	75.0
รวม	40	100.0
ชั้นปี		
ชั้นปีที่ 1	8	20.0
ชั้นปีที่ 2	8	20.0
ชั้นปีที่ 3	24	60.0
รวม	40	100.0
สาขา		
สารสนเทศ	13	32.5
จิตวิทยา	9	22.5
ภาษาญี่ปุ่น	4	10.0

ปรัชญาและศาสนา	3	7.5
ภาษาเกาหลี	3	7.5
ภาษาอังกฤษ (ศศ.บ.)	3	7.5
ภาษาอังกฤษ (กศ.บ.)	2	5.0
ภาษาเพื่อการสื่อสาร	1	2.5
วรรณกรรมสำหรับเด็ก	1	2.5
ภาษาไทย (ศศ.บ.)	1	2.5
รวม	40	100.0

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 30 คน (ร้อยละ 75.0) ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3 จำนวน 24 คน (ร้อยละ 60.0) และศึกษาในสาขาสารสนเทศ จำนวน 13 คน (ร้อยละ 32.5)

2. พฤติกรรมการบริโภคสื่อทั่วไปของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒของผู้ตอบแบบทดสอบ

ตารางที่ 2 สื่อที่ผู้ตอบแบบทดสอบรับข้อมูลข่าวสารมากที่สุด

ประเภทของสื่อ	จำนวน (n)	ร้อยละ
สื่ออินเทอร์เน็ต หรือ สื่อออนไลน์	40	100
สื่อดิจิทัล	21	52.5
สื่อโทรทัศน์	15	37.5
สื่อบุคคล	14	35.0
สื่อสิ่งพิมพ์	4	10.0
สื่อวิทยุ	0	0

จากตารางที่ 2 พบว่า สื่อที่ถูกใช้เพื่อบริโภคสื่อเป็นประจำที่มีการเลือกตอบมากที่สุดคือ สื่ออินเทอร์เน็ต หรือ สื่อออนไลน์ จำนวน 40 คน (ร้อยละ 100) รองลงมาคือ สื่อดิจิทัล จำนวน 21 คน (ร้อยละ 52.5) และสื่อโทรทัศน์ 15 คน (ร้อยละ 37.5)

ตารางที่ 3 ระยะเวลาในการใช้สื่อในแต่ละวัน

ระยะเวลาในการใช้สื่อ	จำนวน (n)	ร้อยละ
8 ชั่วโมงขึ้นไป	16	40.0
6-8 ชั่วโมง	15	37.5
3-5 ชั่วโมง	6	15.0
น้อยกว่า 3 ชั่วโมง	3	7.5
รวม	40	100

จากตารางที่ 3 พบว่า มีการใช้สื่อเป็นระยะเวลา 8 ชั่วโมงขึ้นไปต่อวันมากที่สุด จำนวน 16 คน (ร้อยละ 40.0) รองมาคือ การใช้สื่อเป็นระยะเวลา 6-8 ชั่วโมง จำนวน 15 คน (ร้อยละ 37.5) และการใช้สื่อเป็นระยะเวลา 3-5 ชั่วโมง จำนวน 6 คน (ร้อยละ 15.0)

ตารางที่ 4 วัตถุประสงค์ที่ใช้สื่อเป็นประจำ

วัตถุประสงค์ที่ใช้สื่อ	จำนวน (n)	ร้อยละ
เพื่อค้นหาข้อมูลทั่วไป	34	85.0
เพื่อติดต่อสื่อสาร	32	80.0
เพื่อติดตามข่าวสาร	29	72.5
เพื่อความบันเทิง	28	70.0
เพื่อค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ	26	65.0
เพื่อการศึกษา	25	62.5
เพื่อเผยแพร่ผลงานของตนเอง	6	15.0

จากตารางที่ 4 พบว่า วัตถุประสงค์ในการใช้สื่อที่มีการเลือกตอบมากที่สุดคือ ใช้สื่อเพื่อค้นหาข้อมูลทั่วไป 34 คน (ร้อยละ 85.0) รองลงมาคือ เพื่อติดต่อสื่อสาร 32 คน (ร้อยละ 80.0) และเพื่อติดตามข่าวสาร 29 คน (ร้อยละ 72.5)

3. ทักษะการรู้เท่าทันสื่อของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตารางที่ 5 คะแนนทักษะการรู้เท่าทันสื่อของนิสิต

ทักษะการรู้เท่าทันสื่อ	เต็ม	คะแนนที่ได้	ร้อยละ	ระดับทักษะการรู้เท่าทันสื่อ
ด้านการเข้าถึง (Access)	8	6.6	81.9	ดีมาก
ด้านการวิเคราะห์ (Analyze)	8	6.0	75.3	ดี
ด้านการประเมินค่า (Evaluate)	7	5.5	78.9	ดี
ด้านการสร้างสรรค์ (Create)	7	6.0	85.4	ดีมาก
รวม	30	24.1	80.4	ดีมาก

จากตารางที่ 5 พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก (ร้อยละ 80.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทักษะการรู้เท่าทันสื่อที่อยู่ในระดับดีมาก คือ ด้านการเข้าถึง (ร้อยละ 81.88) และด้านการสร้างสรรค์ (ร้อยละ 85.36) ระดับดี คือ ด้านการวิเคราะห์ (ร้อยละ 78.93) และด้านการประเมินค่า (ร้อยละ 78.93)

3.1 การเปรียบเทียบทักษะการรู้เท่าทันสื่อของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สรุปได้ดังนี้

การเปรียบเทียบทักษะการรู้เท่าทันสื่อของนิสิตระหว่างเพศดังที่แสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบทักษะการรู้เท่าทันสื่อของนิสิตระหว่างเพศ

ทักษะการรู้เท่าทันสื่อ	เพศชาย				เพศหญิง			
	เต็ม	คะแนนที่ได้	ร้อยละ	ระดับทักษะการรู้เท่าทันสื่อ	เต็ม	คะแนนที่ได้	ร้อยละ	ระดับทักษะการรู้เท่าทันสื่อ
ด้านการเข้าถึง (Access)	8	6.8	85.0	ดีมาก	8	6.5	80.8	ดีมาก
ด้านการวิเคราะห์ (Analyze)	8	5.2	65.0	ปานกลาง	8	6.3	78.8	ดี
ด้านการประเมินค่า (Evaluate)	7	4.6	65.7	ปานกลาง	7	5.8	83.3	ดีมาก
ด้านการสร้างสรรค์ (Create)	7	5.8	82.9	ดีมาก	7	6.0	86.2	ดีมาก
รวม	30	22.4	74.6	ดี	30	24.6	82.3	ดีมาก

จากตารางที่ 6 พบว่า นิสิตเพศชายมีทักษะการรู้เท่าทันสื่ออยู่ในระดับดี (ร้อยละ 74.6) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทักษะการรู้เท่าทันสื่อในระดับดีมาก คือ ด้านการเข้าถึง (ร้อยละ 85.0) และด้านการสร้างสรรค์ (ร้อยละ 82.9) ระดับปานกลางคือ ด้านการวิเคราะห์ (ร้อยละ 65.0) และด้านการประเมิน (ร้อยละ 65.7)

นิสิตเพศหญิงมีทักษะการรู้เท่าทันสื่ออยู่ในระดับดีมาก (ร้อยละ 82.3) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทักษะการรู้เท่าทันสื่อในระดับดีมาก คือ ด้านการเข้าถึง (ร้อยละ 80.8) ด้านการ

ประเมิน (ร้อยละ 83.3) และด้านการสร้างสรรค์ (ร้อยละ 86.2) ระดับดี คือ ด้านการวิเคราะห์ (ร้อยละ 78.7)

การเปรียบเทียบทักษะการรู้เท่าทันสื่อของนิสิตระหว่างชั้นปีดังที่แสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบทักษะการรู้เท่าทันสื่อของนิสิตระหว่างชั้นปี

ทักษะการรู้เท่าทันสื่อ	ปี 1				ปี 2				ปี 3			
	เต็ม	คะแนนที่ได้	ร้อยละ	ระดับทักษะการรู้เท่าทันสื่อ	เต็ม	คะแนนที่ได้	ร้อยละ	ระดับทักษะการรู้เท่าทันสื่อ	เต็ม	คะแนนที่ได้	ร้อยละ	ระดับทักษะการรู้เท่าทันสื่อ
ด้านการเข้าถึง (Access)	8	6.4	79.7	ดี	8	6.3	78.1	ดี	8	6.7	83.9	ดีมาก
ด้านการวิเคราะห์ (Analyze)	8	5.1	64.1	ปานกลาง	8	6.1	76.6	ดี	8	6.3	78.6	ดี
ด้านการประเมินค่า (Evaluate)	7	4.4	62.5	ปานกลาง	7	5.1	73.2	ดี	7	6.0	86.3	ดีมาก
ด้านการสร้างสรรค์ (Create)	7	5.1	73.2	ดี	7	5.5	78.6	ดี	7	6.4	91.7	ดีมาก
รวม	30	21.0	69.6	ปานกลาง	30	23.0	76.6	ดี	30	25.5	85.1	ดีมาก

จากตารางที่ 7 พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 มีทักษะการรู้เท่าทันสื่ออยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 69.6) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทักษะการรู้เท่าทันสื่อในระดับดี คือ ด้านการเข้าถึง (ร้อยละ 79.7) และด้านการสร้างสรรค์ (ร้อยละ 73.2) ระดับปานกลาง คือ ด้านการวิเคราะห์ (ร้อยละ 64.1) และด้านการประเมินค่า (ร้อยละ 62.5)

นิสิตชั้นปีที่ 2 มีทักษะการรู้เท่าทันสื่ออยู่ในระดับดี (ร้อยละ 76.6) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทักษะการรู้เท่าทันสื่อในระดับดี คือ ด้านการเข้าถึง (ร้อยละ 78.1) ด้านการวิเคราะห์ (ร้อยละ 76.6) ด้านการประเมินค่า (ร้อยละ 73.2) และด้านการสร้างสรรค์ (ร้อยละ 78.6)

นิสิตชั้นปีที่ 3 มีทักษะการรู้เท่าทันสื่อในระดับดีมาก (ร้อยละ 85.1) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทักษะการรู้เท่าทันสื่อในระดับดีมาก คือ ด้านการเข้าถึง (ร้อยละ 83.9) ด้านการประเมิน

ค่า (ร้อยละ 86.3) และด้านการสร้างสรรค์ (ร้อยละ 91.7) ระดับดี คือ ด้านการวิเคราะห์ (ร้อยละ 78.6)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ทักษะการรู้เท่าทันสื่อของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา 1) ศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2) ประเมินทักษะการรู้เท่าทันสื่อของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องทักษะการเรียนรู้เท่าทันสื่อของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยรายงานผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 30 คน (ร้อยละ 75.0) ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3 จำนวน 24 คน (ร้อยละ 60.0) และศึกษาในสาขาสารสนเทศจำนวน 13 คน (ร้อยละ 32.5)

2. พฤติกรรมการใช้สื่อทั่วไปของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สรุปผลได้ดังนี้

2.1 ประเภทของสื่อที่ใช้รับข้อมูลข่าวสาร พบว่า สื่อที่ถูกใช้เพื่อบริโภคสื่อเป็นประจำที่มีการเลือกตอบมากที่สุดคือ สื่ออินเทอร์เน็ต หรือ สื่อออนไลน์ จำนวน 40 คน (ร้อยละ 100) รองลงมาคือ สื่อดิจิทัล จำนวน 21 คน (ร้อยละ 52.5) และสื่อโทรทัศน์ จำนวน 15 คน (ร้อยละ 37.5)

2.2 ระยะเวลาในการใช้สื่อต่อวัน พบว่า มีการใช้สื่อเป็นระยะเวลา 8 ชั่วโมงขึ้นไปต่อวันมากที่สุด จำนวน 16 คน (ร้อยละ 40.0) รองลงมาคือ การใช้สื่อเป็นระยะเวลา 6-8 ชั่วโมง จำนวน 15 คน (ร้อยละ 37.5) และการใช้สื่อเป็นระยะเวลา 3-5 ชั่วโมง จำนวน 6 คน (ร้อยละ 15.0)

2.3 วัตถุประสงค์ที่ใช้สื่อเป็นประจำ พบว่า วัตถุประสงค์ในการใช้สื่อที่มีการเลือกตอบมากที่สุดคือ ใช้สื่อเพื่อค้นหาข้อมูลทั่วไป 34 คน (ร้อยละ 85.0) รองลงมาคือ เพื่อติดต่อสื่อสาร 32 คน (ร้อยละ 80.0) และเพื่อติดตามข่าวสาร 29 คน (ร้อยละ 72.5)

3. ทักษะการรู้เท่าทันสื่อของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก (ร้อยละ 80.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะการรู้เท่าทันสื่อที่อยู่ในระดับดีมาก คือ ด้านการเข้าถึง (ร้อยละ 81.88) และด้านการสร้างสรรค์ (ร้อยละ 85.36) ระดับดีคือ ด้านการวิเคราะห์ (ร้อยละ 78.93) และด้านการประเมินค่า (ร้อยละ 78.93)

4. ผลการเปรียบเทียบทักษะการรู้เท่าทันสื่อของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำแนกตามตัวแปรเพศ ชั้นปี สรุปผลได้ดังนี้

4.1 การเปรียบเทียบทักษะการรู้เท่าทันสื่อของนิสิตจำแนกตามตัวแปรเพศ พบว่า นิสิตเพศชายมีทักษะการรู้เท่าทันสื่ออยู่ในระดับดี (ร้อยละ 74.6) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทักษะการรู้เท่าทันสื่อในระดับดีมาก คือ ด้านการเข้าถึง (ร้อยละ 85.0) และด้านการสร้างสรรค์ (ร้อยละ 82.9) ระดับปานกลางคือ ด้านการวิเคราะห์ (ร้อยละ 65.0) และด้านการประเมิน (ร้อยละ 65.7) นิสิตเพศหญิงมีทักษะการรู้เท่าทันสื่ออยู่ในระดับดีมาก (ร้อยละ 82.3) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทักษะการรู้เท่าทันสื่อในระดับดีมาก คือ ด้านการเข้าถึง (ร้อยละ 80.8) ด้านการประเมิน (ร้อยละ 83.3) และด้านการสร้างสรรค์ (ร้อยละ 86.2) ระดับดี คือ ด้านการวิเคราะห์ (ร้อยละ 78.7)

4.2 การเปรียบเทียบทักษะการรู้เท่าทันสื่อของนิสิตจำแนกตามตัวแปรชั้นปี พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 มีทักษะการรู้เท่าทันสื่ออยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 69.6) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทักษะการรู้เท่าทันสื่อในระดับดี คือ ด้านการเข้าถึง (ร้อยละ 79.7) และด้านการสร้างสรรค์ (ร้อยละ 73.2) ระดับปานกลางคือ ด้านการวิเคราะห์ (ร้อยละ 64.1) และด้านการประเมินค่า (ร้อยละ 62.5) นิสิตชั้นปีที่ 2 มีทักษะการรู้เท่าทันสื่ออยู่ในระดับดี (ร้อยละ 76.6) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทักษะการรู้เท่าทันสื่อในระดับดี คือ ด้านการเข้าถึง (ร้อยละ 78.1) ด้านการวิเคราะห์ (ร้อยละ 76.6) ด้านการประเมินค่า (ร้อยละ 73.2) และด้านการสร้างสรรค์ (ร้อยละ 78.6) นิสิตชั้นปีที่ 3 มีทักษะการรู้เท่าทันสื่อในระดับดีมาก (ร้อยละ 85.1) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทักษะการรู้เท่าทันสื่อในระดับดีมาก คือ ด้านการเข้าถึง (ร้อยละ 83.9) ด้านการประเมินค่า (ร้อยละ 86.3) และด้านการสร้างสรรค์ (ร้อยละ 91.7) ระดับดี คือ ด้านการวิเคราะห์ (ร้อยละ 78.6)

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาพบประเด็นที่น่าสนใจ นำอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ทักษะการรู้เท่าทันสื่อของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีทักษะการรู้เท่าทันสื่ออยู่ในระดับดีมาก อาจเป็นเพราะการสอนในปัจจุบันของอาจารย์ผู้สอนไม่ใช่เพียงการบรรยายเนื้อหา ยังมีการเตรียมการสอนโดยสื่ออุปกรณ์การสอนที่เป็นเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่มาเป็นสื่อการเรียนการสอน สอดคล้องกับ Strasburger, Wilson and Jordan (2009) ที่กล่าวว่า การใช้นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้เป็นเครื่องมือในการสอนจะช่วยสร้างแรงจูงใจและความน่าสนใจในการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และจดจำเนื้อหาได้ดีขึ้นอย่างรวดเร็ว สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ETDA, 2559) พบว่า Gen Y ซึ่งก็คือกลุ่มคนที่เกิดในช่วงปี พ.ศ.2524-2543 เป็นกลุ่มที่มีการใช้อินเทอร์เน็ตโดยเฉลี่ยสูงที่สุดคือ 7.6 ชั่วโมงต่อวัน ส่วนอุปกรณ์ในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต ใช้โทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ทโฟน ร้อยละ 85.5 อาจกล่าวได้ว่า ประชากรในกลุ่มอายุ 15-35 ปีเป็นกลุ่มคนที่เติบโตมากับเทคโนโลยีดิจิทัล ทำให้ทักษะการ

เรียนรู้ของคนกลุ่มนี้อาจจะมีมากกว่ากลุ่มอื่นและตระหนักว่าสื่อออนไลน์มีบทบาทในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรมและอื่น ๆ โดยส่วนใหญ่สามารถในการใช้เครื่องมือและเข้าถึงสื่อออนไลน์ สามารถวิเคราะห์ สื่อสังคมออนไลน์ได้ว่ามีสิ่งใดที่แอบแฝงอยู่ในสื่อเหล่านั้นหรือไม่ สามารถใช้ประโยชน์จากสื่อออนไลน์ได้

2. การเปรียบเทียบทักษะการรู้เท่าทันสื่อของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ เปรียบเทียบระหว่างเพศ และชั้นปี

2.1 การเปรียบเทียบทักษะการรู้เท่าทันสื่อของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒระหว่างเพศ พบว่า นิสิตที่มีเพศต่างกันมีทักษะการรู้เท่าทันสื่อในรายด้าน แตกต่างกัน ในด้านการวิเคราะห์และการประเมินค่า อาจเป็นเพราะความแตกต่างทางเพศทำให้บุคคลมี พฤติกรรมของการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่แตกต่างกัน ในทุกเชื้อชาติและเพศที่แตกต่างกัน ค่านิยมทาง วัฒนธรรมที่แตกต่างกันของผู้คน ความเกี่ยวข้องกับประเด็นทางสังคมที่แตกต่างกัน การไตร่ตรองถึงเนื้อหาจะ มีความแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ความคิดและทัศนคติ ค่านิยมของเพศชายและเพศหญิงในประเทศไทยก็มีความ แตกต่างกันตามวัฒนธรรม กิจกรรมและบทบาททางสังคมที่เพศหญิงจะถูกอบรมสั่งสอนอย่างเข้มงวดมากกว่า เพศชาย ทำให้เพศหญิงตระหนักถึงความสำคัญของสื่อออนไลน์มากกว่าเพศชาย ซึ่งสอดคล้องกับ Chaitep & Chanvichai (2021) ที่กล่าวว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีปัจจัยด้านเพศที่ต่างกัน มีระดับการรู้เท่าทันสื่อสังคม ออนไลน์ ด้านการเข้าใจสื่อออนไลน์ และด้านการประเมินค่าสื่อออนไลน์แตกต่างกัน ด้วยปัจจัยทางสังคมใน ประเทศไทยที่เพศหญิงถูกสั่งสอนให้รักนวลสงวนตัวทำให้เพศหญิงเกิดการระมัดระวังในการใช้สื่อออนไลน์ สอดคล้องกับ Krodshagorn (2018) ที่กล่าวว่า นิสิตเพศหญิงมีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างมี วิจารณญาณ และพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์อย่างตระหนักถึงผลกระทบต่อบุคคลและสังคมมากกว่านิสิต เพศชาย ทั้งนี้ปัญหาจากสื่อออนไลน์เพศหญิงจะมีมากกว่าเพศชายทำให้เพศหญิงใช้สื่อออนไลน์อย่างมี วิจารณญาณมากกว่าเพศชาย รวมถึงทักษะด้านการวิเคราะห์และการประเมินค่าสื่อออนไลน์ ซึ่งเพศหญิงจะมีการ ไตร่ตรองและคิดวิเคราะห์อย่างละเอียดมากกว่าเมื่อเทียบกับเพศชาย ซึ่งสอดคล้องกับ Amen (2016) ที่ กล่าวว่า สมองในหลาย ๆ ส่วนของผู้หญิงมีความแฉะที่พามากกว่าผู้ชายในหลาย ๆ ด้านโดยเฉพาะในบริเวณ เยื่อหุ้มสมอง ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการควบคุมการโฟกัส ทำให้ผู้หญิงมีความสามารถในการสังเกตเห็นจุดบกพร่อง หรือความไม่สมเหตุสมผลของสื่อ และสามารถคิดใคร่ครวญอย่างละเอียดรอบคอบและมีเหตุผล สอดคล้องกับ Deary (2003) ซึ่งในงานวิจัยแสดงให้เห็นว่า เพศหญิงจะมีความฉลาดทางด้านสติปัญญา โดยวัดความสามารถ ทางการคิดวิเคราะห์ ความสามารถทางวิชาการ ความจำ การอ่านเขียน อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานดีกว่าเพศชาย โดยที่เพศชายจะเป็นกลุ่มที่มีลักษณะความฉลาดทางสติปัญญา 2 กลุ่มคือความฉลาดทางสติปัญญาสูงมากและ น้อยมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับ Dragos (2016) ผลการวิจัยออกมาว่า เพศชายและเพศหญิงมีความฉลาดทาง สติปัญญาที่เหมือนกัน เพศหญิงและเพศชายมีทักษะในการคิดวิเคราะห์อยู่ในเกณฑ์ที่เท่ากัน ซึ่งอาจเป็นเพราะ ปัจจัยจากสังคม สภาพแวดล้อม วัฒนธรรม และการสั่งสอนที่เกิดขึ้นมาตั้งแต่เด็กที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างมีทักษะ ด้านการคิดวิเคราะห์และการประเมินค่าที่แตกต่างกัน และความคิดเห็นต่อสื่อการรู้เท่าทันสื่อที่ต่างกัน

2.2 การเปรียบเทียบทักษะการรู้เท่าทันสื่อของนิสิตระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒระหว่างชั้นปี พบว่า นักศึกษาที่อยู่ในชั้นปีต่างกันมีทักษะการรู้เท่าทันสื่อในรายด้านแตกต่างกัน โดยชั้นปีที่ 2 และ 3 มีทักษะการรู้เท่าทันสื่อมากกว่าชั้นปีที่ 1 อาจเป็นเพราะระดับการศึกษาที่ต่างกันทำให้ทักษะการรู้เท่าทันสื่อต่างกัน ระดับการศึกษาเป็นเครื่องชี้ระดับความสามารถของบุคคลในการศึกษาของผู้เรียน นิสิตที่มีชั้นปีสูงมีการเรียนรู้หลักสูตรที่หลากหลายและซับซ้อนมากกว่าและได้ผ่านหลักสูตรของนิสิตชั้นปีที่ต่ำกว่า สอดคล้องกับ Wisaluk (2008) ที่กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนส่งผลต่อการรู้เท่าทันสื่อ นิสิตที่มีเกรดเฉลี่ยสูงหรือมีการเรียนดีจะมีการรู้เท่าทันสื่อมากกว่านิสิตที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำ ดังนั้น นิสิตชั้นปีที่สูงกว่าได้มีการเรียนรู้หลักสูตรเนื้อหาวิชาที่เฉพาะเจาะจงและลงลึกมากกว่า ได้ใช้ทักษะต่าง ๆ เช่น ทักษะการวิเคราะห์มากกว่า ทำให้สามารถวิเคราะห์สื่อได้ดีกว่า สามารถรู้ถึงนัยแฝงที่มาพร้อมกับสื่อ แนวโน้มของการเรียนรู้เท่าทันสื่อออนไลน์จะสูงขึ้นตามระดับชั้น ทั้งนี้การเรียนรู้เท่าทันสื่อออนไลน์เป็นความสามารถของบุคคลที่มีความรู้ ความเข้าใจ สอดคล้องกับ Potter (2009) ที่กล่าวว่า การรู้หนังสือทุกประเภท รวมถึงการรู้เท่าทันสื่อเป็นโครงสร้างระดับบุคคล ซึ่งสามารถพัฒนาได้โดยการสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้สื่อ หรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสื่อออนไลน์เป็นประจำในสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างการคิดอย่าง วิจาร์ณญาณและปกป้องตนเองจากอันตรายของสื่อออนไลน์ได้ และนิสิตชั้นปีที่สูงกว่ามีวุฒิภาวะทำให้สติปัญญาในการรู้เท่าทันสื่อมีมากกว่า สามารถตีความ สามารถคิดวิเคราะห์ แยกแยะเนื้อหาสาระของสื่อออนไลน์ ประเมินสื่อ สามารถโต้ตอบกับมันได้อย่างมีสติและนำสื่อไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ดีกว่า รวมไปถึงการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสื่อด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่านิสิตมีทักษะการรู้เท่าทันสื่อด้านการวิเคราะห์และการประเมินค่าต่ำกว่าด้านอื่น ๆ มหาวิทยาลัยจึงควรมีการวางแผนเพื่อส่งเสริมความรู้ด้านการวิเคราะห์และการประเมินค่า โดยการเพิ่มหลักสูตรเกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่อเป็นวิชาบังคับที่นิสิตทุกคนต้องได้เรียน รวมทั้งประสานงานกับอาจารย์ผู้สอนเพื่อปรับเปลี่ยนแนวทางการสอนหรือวิธีการอบรมการรู้เท่าทันสื่อให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ของผู้เรียน ควรเพิ่มเนื้อหาที่ต้องมีการใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์และการประเมินค่า เพื่อให้ นิสิตพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์และประเมินค่าสื่อได้ สามารถใช้ประโยชน์จากสื่อได้อย่างรู้เท่าทันและเกิดผลประโยชน์มากที่สุด

1.2 จากผลการวิจัยพบว่านิสิตที่อยู่ระดับชั้นปีที่แตกต่างกันมีทักษะการรู้เท่าทันสื่อที่แตกต่างกัน โดยนิสิตที่อยู่ในชั้นปีระดับสูงกว่ามีทักษะการรู้เท่าทันสื่อมากกว่า ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรให้ความสนใจในการสร้างเสริมทักษะการรู้เท่าทันสื่อ ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาการรู้เท่าทันสื่อ และอาจารย์ผู้สอนควรมีการชี้แนะ และส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยสื่อออนไลน์ รวมถึงการแนะนำแหล่งเรียนรู้สารสนเทศออนไลน์ที่มีคุณภาพและน่าเชื่อถือ การรู้เท่าทันสื่อเป็นทักษะที่สามารถพัฒนาได้ มหาวิทยาลัยควร

มีการประเมินทักษะการรู้เท่าทันสื่อของนิสิตในมหาวิทยาลัยเป็นระยะ ๆ และติดตามผลนิสิตตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ไปจนจบการศึกษา เพื่อให้ทราบแนวโน้มการพัฒนาการการรู้เท่าทันสื่อของนิสิต และนำผลที่ได้ไปวางแผนนโยบาย กลยุทธ์ ส่งเสริม และการพัฒนาการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้เท่าทันสื่อของนิสิตต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งถัดไป

2.1 ควรมีการขยายกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา และมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อทักษะการรู้เท่าทันสื่อ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายมากขึ้น

2.2 ควรทำการศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนิสิตเกี่ยวกับทักษะการรู้เท่าทันสื่อ เพื่อให้ได้ข้อมูลรอบด้าน และนำไปประยุกต์ใช้ในการทำแบบทดสอบเพื่อให้แบบทดสอบมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. ข้อจำกัดในการทำวิจัย

3.1 แบบทดสอบที่ใช้ในการวิจัยมีเนื้อหาที่ง่ายเกินไปสำหรับนิสิตปริญญาตรี เมื่อนำมาวิเคราะห์ทำให้ผลที่ได้อยู่ในระดับสูงในทุก ๆ ด้าน ทำให้ผลของแบบทดสอบอาจเบี่ยงเบนได้

3.2 การเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเป็นการสุ่มแบบบังเอิญ กลุ่มคนที่ทำแบบสอบถามการวิจัยแบบออนไลน์ผ่าน Google form อาจไม่เป็นตัวแทนของประชากรทุกกลุ่ม ทำให้กลุ่มตัวอย่างไม่กระจายส่งผลให้คำตอบเบี่ยงเบนได้

3.3 การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยสำหรับการศึกษาระดับปริญญาตรี ของรายวิชาในหลักสูตร จึงไม่ได้มีการตรวจสอบเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ อาจทำให้เครื่องมือวิจัยที่ใช้ไม่ได้มาตรฐาน ค่าความยากง่าย อำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นอาจไม่ได้มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ทำให้ผลการวิเคราะห์อาจไม่มีความถูกต้องและแม่นยำ ส่งผลให้ผลการวิจัยอาจคลาดเคลื่อนได้

บรรณานุกรม

- กชกร บุญยพิทักษ์สกุล. (2561). *ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างรู้เท่าทันของ นักศึกษาปริญญาตรีในเขตกรุงเทพมหานคร (ปริญญาโทปริญญาโทปริญญาโท)*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ. สืบค้นจาก <http://ir-thesis.swu.ac.th/dspace/bitstream/123456789/175/1/gs571130517.pdf>.
- เข็มพร วิรุณราพันธ์. (2555). *รู้เท่าทันสื่อ ICT*. สืบค้นจาก <http://cclickthailand.com/wp-content/uploads/2020/03/03.pdf>.
- เทอดศักดิ์ ไม้เท้าทอง. (2557, กันยายน-ธันวาคม). การรู้เท่าทันสื่อ: ทักษะสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. *วารสารสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 32(3), 74-91.
- ธนาพันธ์ ชัยเทพ และกิตติมา ชาญวิชัย (2563, พฤษภาคม-สิงหาคม). การศึกษาการรู้เท่าทันสื่อของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษาในเขตภาคเหนือ. *วารสารบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 16(2), 97-105. สืบค้นจาก <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/BECJournal/article/download/241594/169460/911923>.
- นวลลักษณ์ กลางบุรัมย์, พัฒนา สุวรรณแสน, และ ปริญญา เรืองทิพย์. (2563, กรกฎาคม-ธันวาคม). การรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดชลบุรี. *วารสารครุศาสตร์สาร มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา*, 14(2), 129-138. สืบค้นจาก <https://edujournal.bsru.ac.th/download-file/media/1416>.
- บุบผา เมฆศรีทองคำ. (2554). การรู้เท่าทันสื่อ: การก้าวทันบนโลกข่าวสาร. *วารสารนักบริหาร มหาวิทยาลัยกรุงเทพ*, (1), 117-123. สืบค้นจาก https://www.bu.ac.th/knowledgecenter/executive_journal/jan_mar_11/pdf/aw16.pdf.
- พรทิพย์ เย็นจะบก. (2552). *ถอดรหัส ลับความคิดเพื่อการรู้เท่าทันสื่อ: คู่มือการเรียนรู้รู้เท่าทันสื่อ*. กรุงเทพมหานคร: ออฟเซ็ท ครีเอชั่น.
- รู้เท่าทันสื่อ (พิมพ์ครั้งที่ 1). (2557). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค ในกิจการกระจายเสียง โทรทัศน์.

- วิสาลักษณ์ สิทธิขุนทด. (2551) *การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุ ของการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ. สืบค้นจาก*
https://doi.nrct.go.th/ListDoi/listDetail?Resolve_DOI=10.14457/CU.the.2008.964.
- ศิริกาญจน์ จันทร์วิชโน, วิภากร วัฒนสินธุ์ และศุภรชชตรา แสนวา. (2565, มกราคม-มิถุนายน). ทักษะการ รู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันอุดมศึกษาใน กำกับของรัฐในเขต กรุงเทพมหานคร. *วารสารบรรณศาสตร์ มศว*, 15(1), 36-51.
- อุราเพ็ญ ยิ้มประเสริฐ. (2559, พฤษภาคม-สิงหาคม). การรู้เท่าทันสื่อ: ประโยชน์และการนำไปใช้กรณีศึกษา สถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งหนึ่ง. *วารสารปัญญาวิวัฒน์*, 8(2), 1-13. สืบค้นจาก
<https://so05.tci-thaijo.org/index.php/pimjournal/article/view/65659/53656>.
- Buckingham, D. (2003). *Media education: Literacy, learning, and contemporary culture*. Cambridge, UK: Polity Press.
- Deary, I. J., Thorpe, G., Wilson, V., Starr, J. M., & Whalley, L. J.. (2003, november-december). Population sex differences in IQ at age 11: the Scottish mental survey 1932. *Intelligence journal*, 31(6), 533-542. Retrieved from
<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0160289603000539>.
- Iliescu, D., Ilie, A., Islas, D. Dobrean, A., & Cliniciu, A. I.. (2016, september-october). Sex differences in intelligence: A multi-measure approach using nationally representative samples from Romania. *Intelligence journal*, 58(1), 54-61. Retrieved from <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0160289616301003>.
- Jones, J. L. (n.d.). MediaLiteracy. Retrieved from <http://www.askdrjami.org>.
- Potter, W. (2018). *Media Literacy* (9th ed.). Los Angeles, CA: Sage.
- Silverblatt, A. (1995). *Media Literacy: Key to Interpreting Media Messages*. Westport, CT: Praeger.
- UNESCO. (2013). *Media and information literacy: policy and strategy guidelines*. Retrieved from https://unesdoc.unesco.org/notice?id=p::usmarcdef_0000225606

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบทดสอบ

งานวิจัยเรื่อง ทักษะการรู้เท่าทันสื่อสังคมออนไลน์ของนิสิตระดับปริญญาตรี

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำชี้แจงสำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการบริโภคสื่อทั่วไป จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบทดสอบทักษะการรู้เท่าทันสื่อ จำนวน 30 ข้อ

ท่านยินยอมที่จะให้ข้อมูลตอบแบบสอบถามหรือไม่

โดยเป็นการสำรวจข้อมูลเพื่อทำการวิจัยเท่านั้นและจะไม่มีเผยแพร่ข้อมูลแบบระบุตัวตน

 ยินยอม ไม่ยินยอม

ตอนที่ 1 ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ชาย หญิง2. ชั้นปี ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 ชั้นปีที่ 4

3. สาขา

 จิตวิทยา ปรัชญาและศาสนา วรรณกรรมสำหรับเด็ก สารสนเทศ ภาษาเพื่ออาชีพ ภาษาเพื่อการสื่อสาร ภาษาไทย (ศศ.บ.) ภาษาอังกฤษ

(ศศ.บ.)

 ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี ภาษาไทย

(กศ.บ.)

 ภาษาอังกฤษ (กศ.บ.) อื่น ๆ โปรดระบุ ...

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการบริโภคสื่อทั่วไป

1. ท่านมักเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อใดมากที่สุด (เลือกเพียง 3 ตัวเลือก)

 สื่อโทรทัศน์ สื่ออินเทอร์เน็ต หรือ สื่อออนไลน์

เช่น เว็บไซต์ออนไลน์, แอปพลิเคชัน, Facebook, Twitter ฯลฯ

สื่อวิทยุ

สื่อดิจิทัล

เช่น รูปภาพ, วิดีโอ, ภาพยนตร์, พอดแคสต์ ฯลฯ

สื่อสิ่งพิมพ์

เช่น หนังสือพิมพ์, หนังสือเรียน, นิตยสาร, วารสาร ฯลฯ

สื่อบุคคล

เช่น อาจารย์, บุคลากรทางการศึกษา, คนรอบตัว ฯลฯ

อื่น ๆ โปรดระบุ.....

2. ระยะเวลาในการใช้สื่อในแต่ละวัน (เลือกเพียงคำตอบเดียว)

น้อยกว่า 3 ชั่วโมง 3-5 ชั่วโมง

6-8 ชั่วโมง 8 ชั่วโมงขึ้นไป

3. วัตถุประสงค์ที่ท่านใช้สื่อเป็นประจำ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

เพื่อค้นหาข้อมูลทั่วไป

เพื่อค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ

เพื่อติดตามข่าวสาร

เพื่อความบันเทิง

เพื่อการศึกษา

เพื่อติดต่อสื่อสาร

เพื่อเผยแพร่ผลงานของตนเอง

อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 3 ทักษะการรู้เท่าทันสื่อ (จำนวนทั้งหมด 30 ข้อ)

คำชี้แจง โปรดเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

ด้านการเข้าถึง จำนวน 8 ข้อ

1. หากท่านได้เห็นภายใน Facebook มีการแชร์โพสต์ต่อกันมาถึงเกี่ยวกับผลการวิจัยของวัคซีนยี่ห้อหนึ่งที่ส่งผลเสียต่อผู้ฉีดวัคซีนยี่ห้อดังกล่าว โดยภายในโพสต์นั้นมึรูปภาพของผลการวิจัยที่ไม่ชัดเจนและไม่ทราบถึงแหล่งที่มาที่แท้จริงของ ผลการวิจัยดังกล่าว ท่านจะทำการแชร์โพสต์ต่อหรือไม่ เพราะเหตุใด
 - ก. แชร์ต่อ เพราะ เป็นประเด็นสำคัญและทุกคนควรได้ทราบถึงผลเสียของวัคซีนยี่ห้อดังกล่าว
 - ข. ไม่แชร์ต่อ เพราะ ไม่คิดว่าจะมีคนฉีดวัคซีนดังกล่าว

ค. แชรต่อ เพื่อประกอบการตัดสินใจในการฉีดวัคซีน

ง. ไม่แชร์ต่อ เพราะ ไม่มีแหล่งที่มาของโพสต์ดังกล่าวที่ชัดเจนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงไม่ได้ออกมาบอกหรือ ยืนยันถึงผลการวิจัยดังกล่าวที่ถูกต้อง

2. การกระทำของผู้ใดต่อไปนี้ เป็นการกระทำที่ไม่มีทักษะการรู้เท่าทันสื่อในด้านการเข้าถึง

ก. หวาน จะทำการแชร์โพสต์ลงในช่องทางต่าง ๆ ก็ต่อเมื่อทราบแหล่งที่มาและตรวจสอบได้

ข. น้อย เลือกที่จะค้นหาข้อมูลที่ยากทราบใน Tiktok รวมไปถึงการซื้อของออนไลน์และการฟังเพลง เพียงช่องทางเดียว

ค. ดินดิน ชอบอ่านหนังสือพิมพ์รายวันและเมื่อเจอข่าวที่น่าสนใจจะทำการค้นหาในช่องทางต่าง ๆ เพื่อเปรียบเทียบข้อเท็จจริงของข่าวที่อ่าน

ง. มีน อธิบายสัญลักษณ์ที่ขึ้นเตือนก่อนเข้ารายการทีวีหรือละครให้น้องฟังเสมอ

3. หากซื้อของออนไลน์แล้วโดนโกงแต่ไม่สามารถไปร้องเรียนทุกข์ได้ด้วยตนเองที่สำนักงาน นิสิตสามารถร้องเรียนทุกข์ผ่านช่องทางไหนได้บ้าง

ก. สายด่วน สคบ. 1166

ข. เว็บไซต์ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

ค. แอปพลิเคชัน OCPB Connect

ง. ถูกทุกข้อ

4. ถ้าต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์น้ำท่วม จะเข้าถึงข้อมูลนั้นได้จากแหล่งข้อมูลใด

ก. Twitter ไทยสร้างไทย

ข. สำนักการระบายน้ำ

ค. ติดตามเพจ Drama-Addict

ง. ติดตาม Twitter อาร์ท เอกรัฐ

5. ถ้านิสิตจะเลือกซื้อผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการสุขภาพควรพิจารณาข้อใด

ก. สินค้าที่มีเครื่องหมาย มอก. และ อย.

ข. สินค้ามีรหัส

ค. สินค้าที่มีใบสั่ง

ง. สินค้าที่นำเข้าจากต่างประเทศ

6. หากต้องนิสิตต้องการฐานข้อมูลเพื่อการค้นคว้าอ้างอิงผลงานทางวิชาการจะสืบค้นจากแหล่งข้อมูลใด

ก. Web of Science

- ข. Scopus
- ค. Google Scholar
- ง. ถูกทุกข้อ

7. หากนายณภัทรต้องการที่จะซื้อโทรศัพท์มือถือให้กับพ่อของนายณภัทรควรจะหาสินค้าอย่างไรให้ตรงกับ ความ

ต้องการมากที่สุด

- ก. ซื้อจากร้านค้าที่มีโฆษณาอยู่ตามโทรทัศน์
- ข. ซื้อจากร้านค้าที่เพื่อน หรือคนรอบข้างแนะนำมา
- ค. ซื้อจากร้านค้าบน platform ซื้อของออนไลน์ต่างๆ เช่น Shopee , Lazada
- ง. ซื้อจากคนที่แนะนำสินค้า และรีวิวกจากคนที่เคยใช้งานจริงบน Twitter และ Pantip

8. นายณภัทรได้รับบทความจากเพื่อนโดยเป็นเนื้อหาที่กำลังได้รับความสนใจในโลกโซเชียลในช่วงนี้ นายณภัทร จึงทำการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข่าวอื่น ๆ ที่น่าเชื่อถือเพื่อตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูล และเมื่อตรวจสอบ ข้อมูลนั้น

เสร็จจึงส่งต่อข้อมูลด้วยการโพสต์ลงเฟสบุ๊กจากพฤติกรรมดังกล่าวของ นายณภัทรตรงกับความรู้เท่าทันสื่อด้านใด

- ก. ด้านการรับรู้และเข้าใจเนื้อหาของสื่ออย่างเต็มที่
- ข. ด้านการสังเกตและเข้าใจความหมายของศัพท์
- ค. ด้านการคัดกรองข้อมูลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- ง. ด้านการเข้าถึงสื่อโดยไม่ปักใจเชื่อแหล่งข้อมูลที่ได้รับ

ด้านการวิเคราะห์ จำนวน 8 ข้อ

9. กรณีข่าว “สเปร์ย์พ่นจมูก” สัตว์ชาติไทย มีวางจำหน่ายที่ร้านยาองค์การเภสัชกรรม สามารถช่วยดักจับและยับยั้งเชื้อโควิด ต่อเนื่อง 6 ชม. ผลดีโดยองค์การเภสัชกรรม และได้ขึ้นทะเบียนจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) เรียบร้อยแล้ว เอกสารเผยแพร่ในเพจ Facebook ซึ่งแชร์ข้อมูลมาจาก NBT2HB ท่านคิดว่าข่าวดังกล่าวหรือไม่

- ก. ไม่จริง เนื่องจากหัวข้อข่าวดูเกินจริง
- ข. ไม่จริง เนื่องจากสเปร์ย์พ่นจมูก ไม่มีเอกสารวิจัยอ้างอิงที่ชัดเจน
- ค. จริง เนื่องจากแหล่งข้อมูลมาจาก NBT2HB ซึ่งสามารถเชื่อถือได้มีแหล่งผลิตที่น่าเชื่อถือและได้ขึ้นทะเบียนอาหารและยา (อย.) เรียบร้อยแล้ว
- ง. จริง เนื่องจากมีการแชร์ข้อมูลดังกล่าวเป็นจำนวนมาก

10. THC เป็นสารของกัญชาที่มีฤทธิ์ ต่อจิตประสาท ทำให้ผ่อนคลาย นอนหลับ ลดอาการคลื่นไส้ อาเจียน และกระตุ้นให้อยากอาหาร ข้อความโพสต์โดยร้านอาหาร/ ร้านเครื่องดื่ม ท่านเชื่อข้อความดังกล่าวหรือไม่อย่างไร

- ก. เชื่อถือไม่ได้ เนื่องจากมีข้อมูลไม่เพียงพอที่จะสนับสนุน ไม่มีแหล่งอ้างอิง น่าจะมีวัตถุประสงค์อื่นแอบแฝง
- ข. เชื่อถือไม่ได้เนื่องจากเนื้อหา น่าจะกล่าวเกินจริง
- ค. เชื่อถือได้ เพราะสารของกัญชาที่มีฤทธิ์ ต่อจิตประสาท
- ง. เชื่อถือได้ เพราะเคยรับประทานอาหาร/เครื่องดื่มที่มีส่วนประกอบของกัญชา

11. นายณภัทรกำลังอ่านข่าวในเว็บไซต์หนึ่งมีเนื้อหา “เมื่อวันอังคารที่ผ่านมาพรรคอนาคตได้ปราศรัยหาเสียงบนเวทีเมื่อลองอ่านเนื้อความ พอว่าผู้ปราศรัยมีวัตถุประสงค์ในการพูดเพื่อ ทำลายความชอบธรรมในพรรคของฝ่ายตรงข้ามอย่างชัดเจน มีการกล่าวเกินจริง และไม่มีหลักฐาน แต่นายณภัทรคิดว่าเนื้อหาดังกล่าว อาจจะไม่ได้เป็นความจริงเนื่องจากนายณภัทร ติดตามข่าวสารการเมืองอยู่เป็นประจำและทราบมาว่าพรรคดังกล่าวได้รับความไว้วางใจจากประชาชน เคยจัดตั้งรัฐบาลและสามารถบริหารประเทศได้เป็นที่น่าพอใจ จึงลองสืบค้นข้อมูล เพิ่มเติมจากแหล่งข้อมูลอื่นๆ พบว่าผู้ปราศรัยไม่ได้มีท่าทีหรือลักษณะท่าทางอย่างที่ในข่าวปรากฏ จากกรณีข้างต้นนายณภัทรมีทักษะการรู้เท่าทันสื่อด้านใด

- ก. ทักษะด้านความสามารถในการแยกความจริงออกจากความเห็น
- ข. ทักษะด้านความสามารถในการวิเคราะห์เนื้อหาที่ได้รับด้วยเหตุและผล ไม่คล้อยตามสื่อ
- ค. ทักษะการประเมินวัตถุประสงค์ของผู้ผลิต
- ง. ทักษะด้านการวิเคราะห์และตีความหมายที่แฝงอยู่ในข้อมูล

12. หากมี SMS “ยินดีด้วยคุณได้รับสิทธิ์เงินกู้ 500,000 บาท <http://bit.ly/3sODs72>” ท่านจะส่งข้อมูลนี้ต่อไปให้เพื่อนคนที่ท่านทราบว่ากำลังต้องการเงินหรือไม่

- ก. ส่งข้อมูล เพราะอยากให้เพื่อนได้กู้เงิน และไม่ต้องเดินทางไปติดต่อธนาคาร
- ข. ส่งข้อมูลเพราะในขณะนั้นไม่ได้คิดวิเคราะห์ถึงความเป็นไปได้
- ค. ไม่ส่งข้อมูล เนื่องจากข้อมูลดูไม่น่าเชื่อถือ เนื่องจากการอนุมัติวงเงินในการกู้ยืมต้องมีการตรวจสอบเอกสาร

ประกอบ และต้องลงลายมือชื่อในสัญญาผู้ จึงจะทราบว่าจำนวนเงินที่จะอนุมัติ และอาจจะโดนมิฉฉาชีพหรือก
เอา
เงิน

ง. ไม่ส่งข้อมูล เนื่องจาก SMS นั้นส่งมาส่วนตัว

13. ข้อความจากที่ปรากฏด้านล่าง เมื่อท่านเห็นเพื่อนกำลังจะแชร์ต่อในเฟซบุ๊ก ท่านจะดำเนินการอย่างไร

สุดหึง!! เมื่อคุณเกษียณ
รักษาสะสมเงิน ดั่งเงินเร็ว
 หลังเป็นมานานกว่า 5 ปี ทั้งอายุ ปวดแสบทรมาณ
 แต่พอได้รักษาแบบนี้ ผันสะกิดเงินดั่งเงินอย่างรวดเร็วจนหายไม่กลับมาเป็นซ้ำอีก

สนใจสั่งซื้อสินค้า
 หรือติดต่อสอบถาม **คลิก**

- ก. ตักเตือนเพื่อน ไม่ให้แชร์ข้อมูลต่อเนื่องจากข้อมูลนี้ไม่มีแหล่งที่มาชัดเจน เป็นเพียงเว็บไซต์โฆษณา
 ข. ตักเตือนเพื่อน จากเนื้อหาเป็นการโฆษณาชวนเชื่อที่เกินจริง
 ค. ปลอ่ยให้แชร์เนื่องจากเนื้อหาดูน่าเชื่อถือและมียอดคนรีวิวสินค้าค่อนข้างเยอะ
 ง. ข้อ ก และ ข้อ ข ถูกต้อง

14. เอกสารที่มีการเผยแพร่จาก Twitter เกี่ยวกับข้อมูลจำนวนผู้ติดเชื้อและจำนวนผู้เสียชีวิตโควิด-19 ที่กรมควบคุมโรคกระทรวงสาธารณสุขจัดทำขึ้นเป็นแหล่งข้อมูลเชื่อถือได้หรือไม่อย่างไร

- ก. เชื่อถือไม่ได้ เพราะเผยแพร่จาก Twitter
 ข. เชื่อถือได้ เพราะผู้เผยแพร่เป็นบุคลากรด้านสาธารณสุข
 ค. เชื่อถือได้ เพราะเป็นเอกสารที่ออกจากหน่วยงานราชการ มีบุคลากรที่เกี่ยวข้องหลายคน
 ง. เชื่อถือได้ เพราะเป็นหน่วยงานที่ออกโดยกรมควบคุมโรค และสามารถตรวจสอบได้อย่างชัดเจน

15. กรณีข่าวประสิทธิภาพของวัคซีนโควิด-19 จากภาพดังกล่าว ท่านคิดว่าข่าวดังกล่าวจริงหรือไม่

ประสิทธิภาพประสิทธิผลวัคซีนไขว้	
	ภูมิคุ้มกัน (BAU/ml)
AZ + PF	2,259.9
SV + PF	2,181.8
SV + AZ	1,049.7

ข้อมูล : ศูนย์วิจัยโรคติดเชื้อ โรงพยาบาล ศิริราชพยาบาล

- ก. จริง เนื่องจากแหล่งข้อมูลมาจากศูนย์วิจัยคลินิก คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล ซึ่งสามารถเชื่อถือได้
- ข. จริง เนื่องจากข่าวช่องนี้มีคนติดตามเป็นจำนวนมาก
- ค. ไม่จริง เนื่องจากอาจจะมีปัจจัยอื่นๆ ที่ไม่ได้ควบคุมแล้วส่งผลต่อการศึกษา
- ง. ไม่จริง เนื่องจากข้อมูลข่าวดูเกินจริง และไม่มีจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ชัดเจน

16. มีโพสต์ใน Facebook ส่งต่อมาถึงนิติต เพื่อเชิญชวนให้นิติตลดน้ำหนักด้วยการดื่มกาแฟที่ใช้น้ำตาลสังเคราะห์แทนน้ำตาลจริง โดยไม่ทำให้น้ำหนักขึ้น ซึ่งจะสามารถลดน้ำหนักได้ 1-2 กิโลกรัมภายในเวลา 1 สัปดาห์ จากโพสต์

ดังกล่าว ข้อความในตัวเลือกใดต่อไปนี้อยู่ในโพสต์ดังกล่าว นิติตคิดว่าข้อใดเป็นข้อเท็จจริง

- ก. การเปลี่ยนพฤติกรรมการรับประทานอาหารเกิดขึ้นได้จากนักโภชนาการ
- ข. อาหารแปลก ๆ มีส่วนช่วยให้ลดน้ำหนักได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น
- ค. การลดน้ำหนัก 1-2 กิโลกรัมไม่ใช่เรื่องยากสำหรับคุณ
- ง. การรับประทานอาหารเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการคุมน้ำหนัก

ด้านการประเมิน จำนวน 7 ข้อ

17. ท่านคิดว่าบุคคลสาธารณะ เช่น นักการเมืองมีอิทธิพลต่อการใช้สื่อสังคมออนไลน์หรือไม่ อย่างไร

- ก. มีเนื่องจากพบเห็นบ่อยครั้งในสื่อสังคมออนไลน์
- ข. มีเนื่องจากเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลด้านความคิดและทัศนคติ อำนาจ พลัง พูดให้คนคล้อยตาม ไว้วางใจและเชื่อใจ
- ค. ไม่มี เนื่องจากไม่ใช่คนในครอบครัว หรือคนใกล้ชิด
- ง. ไม่มี เนื่องจากเป็นบุคคลที่พบเจอในสื่อออนไลน์ แต่ไม่ได้มีอิทธิพลให้คล้อยตามได้

18. จากข้อมูลข้างต้นคิดว่าข้อมูลดังกล่าวนี้เป็นความจริงหรือไม่เพราะเหตุใด

- ก. เป็น เพราะเป็นคำกล่าวของผู้เป็นหมอ

- ข. เป็น เพราะกล่าวถึงสารอาหารมีประโยชน์ต่อร่างกาย
- ค. ไม่เป็น เพราะไม่มีหลักฐานที่น่าเชื่อถือยืนยัน
- ง. ไม่เป็น เพราะ ไม่มีการกล่าวชื่อของหมอ

19. ข้อมูลจากแหล่งใดที่เผยแพร่เนื้อหาเกี่ยวกับการดูแลรักษาผู้ป่วยโรคผิวหนัง ได้ถูกต้อง และน่าเชื่อถือมากที่สุด

- ก. ข้อมูลจากเพจ Facebook ของข้าราชการในกรมการแพทย์
- ข. ข้อมูลรีวิวการรักษาโรคผิวหนังจากคนใน Pantip
- ค. ข้อมูลจากคนที่เคยไปรักษาแล้วเล่าต่อๆ กันมา
- ง. ข้อมูลจากเพจ Facebook สถาบันโรคผิวหนัง กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

20. จากกรณีบริษัทแห่งหนึ่งได้ทำการลงวัคซีนในการรักษาโควิด-19 แล้วนำ เสนอผลว่าวัคซีนที่ได้ผลิตขึ้นมา จากบริษัทดีกว่าวัคซีนรักษาโควิด-19 ชนิดอื่นๆ อีกทั้งได้รับการพิสูจน์แล้วว่าปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ ท่านคิดว่าบริษัทนี้มีรายได้แอบแฝงหรือไม่

สำนักงานสลากฯ ออกรางวัลงวดวันที่ 1 ตุลาคม 2565 ที่สำนักงานสลากฯ สนามบินน้ำ นนทบุรี ซึ่งเป็นไปตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาด โควิด-19

30 ก.ย. 2565 เวลา 15:33 น. | กีฬา กองประชาสัมพันธ์ สำนักงานสลากฯ

★★★★ 0/5 (4.5)

👤 3,076

ไม่วางวันที่ 1 ตุลาคม 2565 สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล จ.ออกรางวัลสลากกินแบ่งรัฐบาล ณ อาคารออกรางวัล สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ถนนนนทบุรี อำเภอ นนทบุรี จังหวัดนนทบุรี และการออกรางวัลเงินไปรษณีย์ตามมาตรฐานสากล ISO 9001 : 2015

สำหรับประชาชนที่สนใจรับทราบรายละเอียดได้ที่ทางสถานีโทรทัศน์ทรูวิชั่นส์ ช่อง 34 ตั้งแต่วันที่ 13.50 น. ทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวี5 ตั้งแต่วันที่ 14.00 น. เว็บไซต์สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล www.glo.or.th แอปพลิเคชันของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล "GLO Lottery official" และ LINE TODAY รวมถึงรับฟังการถ่ายทอด เสียงทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ ในระบบ AM ความถี่ 891 กิโลเฮิรตซ์ ตั้งแต่วันที่ 14.30 น. เป็นต้นไป โดยในการออกรางวัลเงินไปรษณีย์ตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด-19 อย่างเคร่งครัด

ก. มีเนื่องจากบริษัทอาจจะนำ เสนอผลข้อมูลเพียงบางส่วนที่ได้ผลดีเท่านั้น และใช้กลุ่มตัวอย่างในการทดลอง น้อย

ซึ่งเป็นประชากรเฉพาะกลุ่ม

ข. มี เนื่องจากบริษัทดังกล่าว ต้องการจำหน่ายวัคซีนให้ได้ในปริมาณมากๆ

ค. ไม่มีเนื่องจากเป็นบริษัทผลิตวัคซีนรายใหญ่ เป็นที่จับตาของคนทั่วโลก และได้รับการขึ้นบัญชีเป็นวัคซีน สำหรับ

การใช้งานฉุกเฉินขององค์การอนามัยโลก(WHO)

ง. ข้อ ก. และ ข. ถูกต้อง

21. จากข้อมูลดังกล่าวนั้นเป็นความจริงหรือไม่เพราะเหตุใด

- ก. เป็นจริง เพราะมีข้อมูลครบถ้วนชัดเจน
- ข. เป็นจริง เพราะมีการระบุแหล่งที่มาชัดเจน
- ค. ไม่เป็นจริง เพราะข้อมูลไม่มีความละเอียดเพียงพอ
- ง. ไม่เป็นจริง เพราะไม่มีหลักฐานน่าเชื่อถือ

22. หากพบว่าแอคทวิตเตอร์หนึ่ง แสดงจุดยืนทางการเมืองนำเสนอข้อมูลการคอร์ปชั่นของรัฐบาล ข้อมูลดังกล่าวท่าน

สามารถเชื่อถือได้หรือไม่

- ก. เชื่อถือได้ เพราะ หากเป็นข้อมูลเท็จอาจไม่มีการนำเสนอ
- ข. เชื่อถือได้ เพราะ เป็นการนำเสนอจากทวิตเตอร์ทางการเมือง
- ค. เชื่อถือไม่ได้ เพราะ เป็นข่าวจากทวิตเตอร์
- ง. เชื่อถือไม่ได้ เพราะ ยังไม่มีการตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูล

23. สื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์หนึ่งได้กล่าวเอาไว้ว่า “สรรผมแล้วหนึ่งศรีษะขาวสะอาด รังแค่น้อยลง รุขุมขน กระฉับ จาก

ผมที่เคยแห้งเสียเปลี่ยนเป็นผมที่มีน้ำหนัก หลังจากใช้ครั้งแรก” จากที่สื่อโฆษณากล่าวมามีความน่าเชื่อถือหรือไม่

- ก. เชื่อถือไม่ได้ เพราะ ไม่มีแหล่งที่มายืนยันของกรใช้งานว่าเห็นผลจริง
- ข. เชื่อถือได้ เพราะ มีการรีวิวจากการใช้งานจริง
- ค. เชื่อถือได้ เพราะ ถ้าไม่เห็นผลจริง ทางยี่ห้อจะไม่กล้าโฆษณารับประกันสินค้า
- ง. เชื่อถือไม่ได้ เพราะ อาจเป็นการโฆษณาที่เกินจริง

ด้านการสร้างสรรค์ จำนวน 7 ข้อ

24. หากท่านต้องการรูปภาพเพื่อนำไปทำสไลด์ในการนำเสนอ ข้อใดไม่เหมาะสมที่สุด

- ก. นำภาพจากบัญชีทางการมาใช้โดยไม่มีกรอ้างอิงแหล่งที่มา
- ข. นำรูปภาพจากเว็บไซต์แจกภาพฟรีมาใช้
- ค. นำมาจาก Freeware และไม่มีการแก้ไข หรือตกแต่งเพิ่มเติมภาพ
- ง. นำรูปภาพมาจากคนอื่น โดยมีการขออนุญาต และได้รับความยินยอมจากเจ้าของ

25. หากท่านเห็นสื่อออนไลน์ลงภาพใน IG ที่ท่านติดตาม มีข้อความไม่เหมาะสม มีความเห็นที่แตกต่าง ท่านจะ

ดำเนินการอย่างไร

ก. รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างจากตน จับประเด็นในสิ่งที่ตอบกลับมาว่าสาเหตุนั้นมาจากเรื่องใดหรือ

ข้อผิดพลาด

ประการใดที่ทำให้เกิดความขัดแย้งขึ้น พยายามใช้เหตุผลในการอ่านข้อคิดเห็นของคนอื่น

ข. ตรวจสอบข้อเท็จจริงก่อนแชร์หรือเขียนแสดงความคิดเห็น

ค. ระมัดระวังในการสื่อสารที่สร้างความเข้าใจผิด และต้องคำนึงถึงข่าวสารที่ได้รับมาว่าเป็นข่าวจริงหรือไม่

ง. ถูกทุกข้อ

26. หากท่านต้องสร้างสื่อการเรียนการสอนออนไลน์ (online) ให้กับเด็กนักเรียนอนุบาล ท่านจะใช้ช่องทางใดเพื่อให้เกิด

ความเหมาะสมที่สุด

ก. Youtube

ข. Line

ค. Facebook

ง. IG

27. นายณภัทรต้องการสร้างสื่อให้สังคมเกิดการรับรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งเพื่อให้ประชาชนไปใช้สิทธินายณภัทร

ควรสร้างสื่ออย่างไรให้ตรงตามวัตถุประสงค์

ก. พื้นฐานการศึกษา

ข. ภาวะผู้นำที่เหมาะสม

ค. แนะนำการใช้สิทธิ์ที่ถูกต้อง

ง. หน้าที่การงานของผู้สมัคร

28. ถ้าอาจารย์มอบหมายงานให้นิสิตให้นำความรู้เกี่ยวกับ covid-19 มานำเสนอให้เพื่อนได้ฟัง โดยนิสิตได้มีการ

ดำเนินการรวบรวมข้อมูลมาจากหลายแหล่ง นิสิตจะนำเสนออย่างไรให้น่าเชื่อถือมากที่สุด

ก. คัดลอกเนื้อหาทั้งหมดโดยไม่มีการดัดแปลงข้อความใด ๆ เพื่อความถูกต้องแม่นยำที่สุด แต่มีการอ้างอิงที่ชัดเจน

ข. อ่านเนื้อหาทั้งหมดโดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงข้อความใด ๆ เพื่อความถูกต้องแม่นยำที่สุด

- ค. อ่านเนื้อหาทั้งหมด สังเคราะห์ความรู้ และเขียนสรุปใหม่ด้วยสำนวนตนเอง แต่มีการอ้างอิงที่ชัดเจน
- ง. อ่านเนื้อหาทั้งหมด สังเคราะห์ความรู้ และเขียนสรุปใหม่ด้วยสำนวนตนเอง

29. หากนิสิตต้องการสร้างสื่อที่นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการเข้าถึงข้อมูลอย่างปลอดภัย เพื่อให้สื่อเป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร ควรคำนึงถึงสิ่งใดมากที่สุด

- ก. รวดเร็วและเข้าถึงได้ง่าย
- ข. ข้อมูลถูกต้องและชัดเจน
- ค. เนื้อหาทันสมัย
- ง. เนื้อหาไม่ซับซ้อนและเข้าใจได้ง่าย

30. หากต้องการสร้างสื่อให้ผู้สูงอายุ นิสิตควรคำนึงถึงสิ่งใดมากที่สุด

- ก. ลักษณะพื้นฐาน และความสามารถในการรับรู้
- ข. ฐานะความเป็นอยู่และสภาพแวดล้อมรอบตัวของผู้สูงอายุ
- ค. การศึกษาของผู้สูงอายุ
- ง. ถูกทุกข้อ

ภาคผนวก ข
ความรับผิดชอบในการทำงานของสมาชิกกลุ่ม

ความรับผิดชอบในการทำงานของสมาชิกกลุ่ม

นายณภัทร น้อยนารถ

รับผิดชอบในการจัดทำเล่มวิจัย ในบทที่ 1 บทนำ ที่มาและความสำคัญ, ความสำคัญ และบทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม หัวข้อองค์ประกอบของการรู้เท่าทันสื่อ ค้นคว้าข้อมูลสำหรับการทำเครื่องมือวิจัย และจัดทำเครื่องมือวิจัย

นายธนเทพ ปัญญาพลานันท์

รับผิดชอบในการจัดทำเล่มวิจัย ในบทที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูล, สรุปข้อมูลสำหรับการทำเครื่องมือวิจัย และ จัดทำโปสเตอร์สำหรับการนำเสนอวิจัย

นางสาวปัญญนิษา เสมอใจ

รับผิดชอบในการจัดทำเล่มวิจัย ในส่วนของภาพรวมเล่ม, บทคัดย่อ, บทที่ 3 วิธีการดำเนินวิจัย, บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล, ภาคผนวก, ค้นคว้าข้อมูลสำหรับการทำวิจัยและเครื่องมือวิจัย และจัดทำเครื่องมือวิจัย

นายปาลมพงษ์ ภูศรี

รับผิดชอบในการจัดทำเล่มวิจัย ในบทที่ 1 ที่มาและความสำคัญ, ความสำคัญ, จัดทำเครื่องมือวิจัย และ จัดทำโปสเตอร์สำหรับการนำเสนอวิจัย

นางสาวเมธาวี สุดาจันทร์

รับผิดชอบในการจัดทำเล่มวิจัย ในบทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม ความหมาย, ความสำคัญ, บรรณานุกรม, ค้นคว้าข้อมูลสำหรับการทำวิจัยและเครื่องมือวิจัย และจัดทำเครื่องมือวิจัย

นายปฏิพล สุบุตร

รับผิดชอบในการทำเล่มวิจัย ในบทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม ตัวชี้วัด, พฤติกรรมบ่งชี้, บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล, จัดทำเครื่องมือวิจัยและ จัดทำโปสเตอร์สำหรับการนำเสนอวิจัย

นางสาวรัตนภรณ์ กุลภา

รับผิดชอบในการทำเล่มวิจัย ในบทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม, ความหมาย, ความสำคัญ, บรรณานุกรม, ค้นคว้าข้อมูลสำหรับการทำวิจัยและเครื่องมือวิจัย และจัดทำเครื่องมือวิจัย

นางสาววรัญญา ปาคำ

รับผิดชอบในการทำเล่มวิจัย ในบทที่ 1 นิยามศัพท์เฉพาะ บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ, สรุปข้อมูลสำหรับการทำเครื่องมือวิจัย และจัดทำเครื่องมือวิจัย